

ኢጣል መሀረጃን ኤረትሮፖን ትሰርገል

መሀረጃን ኤረትሮፖን ስካን ኢጣል “ምስትንክር ሄራር ሳባተት” ሐንቲል ትብል ስቅራት እት ዮም 1 ወ2 ጁላይ እት መዲነት ሚላኖ እብ ነያረት ሰርገለ።

እቲ ሕካም 6 ኣቃሊም ለሻረከው እቲ እብ ሓክም ኣቅሊም ምግብ ኣሰይድ ፍሰሃይ ሀይሌ ረስሚ ለትከሰተ፡ ምን ክለን መዳይን ኢጣል ውብዕድ ድወል ኣርብ ክምሰልሁ መዘመት ለገብአት እሎም ኢጣልን ሓድራም ዐለው።

ሰፊር ኤረትሮፖ እት ኢጣል ኣሰይድ ፍሰሓጽዮን ጴጥሮስ፡ ተርጀመት ወታሪክ መሀረጃን እት መደት ንዓል ወሐቀሁ እቲ ኣስመዕዩ ክለመት፡ ወሕዳት ኤረትሮፖን እት ወጠኖም፡ ኣመሮት ንዓል ኤረትሮፖ፡ ኣመሮት ውላድ ካርጅ እብ ክሰብ ታሪክ ወግዳት ኤረትሮፖን ክምሰልሁ መ እት ወሪሰ ቅየም ወጠን ወሰውረት መሀረጃናትን ዶር ክምሰል ዐለ እሉ ሸርሐ።

ሕካም ኣቃሊም እግል ምሻርከት እቲ ወደዉ እጅትማዕ፡ ተዕቢኣት ቦራምጅ ዐማር ወመዳፈዐት ክምሰልሁ ዶር እት ካርጅ ለሀለው መዋዋኒን እት መዳፍዐት ወናይለ መጽእ ቦራምጅ ተወድሕ ፋዬሕ ሀበው።

እምበል እሊ ኣሰይድ ኣሕመድ ኢማም፡ እት ዲያስፖራ ለሀለው መዋዋኒን መሸረኩዮም እት ቦራምጅ ወጠን እግል ወቀሎት ኣትሓዘዮት ሓብሬ ሳፍዮት ለትከሰስ ፋዬሕ ሸርሐ እግል ምሻርከት ሀበ።

እት ናይ ዮም ዓመት መሀረጃን ኤረትሮፖን ስካን ኢጣል፡ ታሪክ መሀረጃን ለከሰስ መዕረድ፡ ዕፌ ግርመት፡ ወራታት ርያደት፡ ቦራምጅ ፈግዮት እጅኒት፡ ክምሰልሁ ወራታት ፈን ለክምክም ቀርብ እት ሀለ ምን ኤረትሮፖ ለጌሰት ፍርቀት ዓዳት ህዩ እግል መሸተርከት ኣትፋገዐት።

ከበር እስትሸሃድ



ነፈር ሼሪከት ሕዳደት ወንጃረት ሰምበል ገዲም ምናድል ኣሰገዴ ገብረመስቀል ወልደማርያም ዮም 1 ጁላይ እት 83 ሰነት ዕምሩ ኣሰተሸሀደ።

እት ዩናይትድ ሰነት 1975 እት ዲሸ ሸዕቢ ተሕሪር ኤረትሮፖ ለተሓበረ ምናድል ኣሰገዴ፡ እት መደት ንዓል እት ዲሸ ሐርብ ሐቆ ሕርየት ህዩ እት ቦሊስ ክምሰሁ መ እት ሸሪከት ሕዳደት ወንጃረት ሰምበል እንዴ ትየመመ እግል ሸዕቡ ወወጠኑ እብ

መትሰበል ለከድመ ምሕርባይቲ።

ምናድል ኣሰገዴ ገብረመስቀል በዕል ፈርዕ ወ5 ጅናቲ።

ዓደት ቀብሩ ህዩ ዮም 2 ወርሕ 7 እት መቅበረት ሹሀደእ ኣሰመረ ገብአት።

ሸሪከት ሕዳደት ወንጃረት ሰምበል እብ እስትሸሃድ ምናድል ኣሰገዴ ገብረመስቀል ለትሰመዕዩ ሐዘን ዲብ ሸርሕ እግል ዓይለቲ፡ ናይ ንዓል መልሂቲ ወመትሻቂቲ ኤማን ወሰብር ለሀበኩም ትብል።

ኩልየት ተጃረት ወዕሉም እጅትማዕየት፡ ደረሳህ ተድሕር



ኩልየት ተጃረት ወዕሉም እጅትማዕየት ዐዲ-ቀዬሕ፡ ዮም እትለ ወዴቲ 16ይት ዓደት መድሐራት፡ እብ ለትፈናተ መጃላት ድሩስ ለኣድረሰቶም 738 ደረሳይ ኣድሐረት።

ምን እሎም 43 ምእታይት ኣዋልድ ኣንሳት ለብእቶም ደረሰ፡ 305 እብ ዲግሪ፡ 433 ህዩ እብ ዲፕሎም ቶም ለትደሐረው።

ዲብለ ውዘራእ ለብእቶም ውቁላም ሰብ-መዝ፡ ሕኩመት ወጀብህት፡ ክምሰልሁ መ-ዲር ወጠንያይ ኢኒሰቲትዩት መኣሰሳት ውቁል ተዕሊም ወብሐሰ ዶክተር ህይሌ ምሕጽን ለሐድረው ዲብ መናሰበት፡ ዐሚድለ ኩልየት ዶክተር እስቲፋኖስ ህይሌማርያም እትለ ኣስመዕዩ ክለመት፡ እብ ሰብ ኣንዝመት መዳፈዐት ሻይረስ ኮሮክ፡ ወራታት መድሐራት ደረሰ እግል መደት ሰለሰ-ሰነት እብ ገበይ ሸበኩት ሓብሬ ትገብእ ሐቀለ ጸንሐት፡ ዮም ዓመት ደረሰ ወዋልዲን ዲብለ ሐድረው እቲ

ሰበት ገብአት፡ ኣሰናይን ቤል።

ዶክተር እስቲፋኖስ እንዴ ኣትለ፡ ዮም ዓመት ኣብ ዲግሪ ለትደሐረው - እብ መጃላት ጽብጠት ሕሳብ፡ እዳረት ሸቅል ወሸዐብ፡ እቅትሳድ ወማልየት፡ ህግዩ እንግሊዝ፡ ጂኦግራፍ፡ ታእሪክ፡ ቃትን፡ መክተበት ወሐብሬ፡ እብ ዲፕሎም ለትደሐረው ህዩ፡ እብ መጃላት ጽብጠት ሕሳባት፡ ወወራታት እጅትማዕየት ክምቶም ወድሐ።

መቅደረት ኣካዳምየት መደርሲን ናይለ ኩልየት፡ 27 ደረጃት ፒ.ኤች.ዲ፡ 32 ደረጃት ማስተርስ፡ 13 ህዩ ኣወላይ-ዲግሪ ለዐም ክምቶም ለሐበረ ዶክተር እስቲፋኖስ፡ እሊ እግል ወቀሎት እትለ ገብእ ህለ ትሉሉይ ጅህድ፡ እትለ መደት እለ 7 ናይ ዶክትሪይት፡ 10 ህዩ ናይ ማስተርስ ድሩሶም ዲብ ድወል ጃፓን፡ ቻይኑ ናሰዩ፡ ሀንጋሪ፡ ህንድ ወግብለት ኣፍሪቀ ታብዩ ክም ህለው ሐበረ።

ወኪል መትድሕረት እብ ጀህቲ፡ ምን 2 ኣሰከ 5 ሰነት እቲ ጸንሐው ዲቡ፡ ፈርህት ምን ገሸለት ሻይረስ

ኮሮን ለዐቤት መጋብህት ክም ዐለት ሐቀለ ሐበረ፡ ዲብ ህደፎም እንዴ ሰብተው ድሩሶም ዲብ ፍሬ ኣሰከ በጹሕ መጦሮም እንዴ ገብአው ለኣትናየተም መደርሲኖም እንዴ ሐመደው፡ ኩሉ ለትደሐረ እትጅሁ ኣሰከ ግማል ወተጠውር እንዴ ወደ፡ ለኣድረሰዮም ሸዕብ ወሕኩመት እግል ልክዶሙ እምበል መትሐላል ክም ልጅህዩ ኣከደ።

ወዚረት ስያሐት ኣሰይደ ኣሰኩሉ መንቅርዮስ እትለ ኣስመዕተ ናይ መክለሲ ክለመት፡ ንቀጥ ውቁል ለኣምጽኣው መዳልያት ሐቀለ ሀበት፡ ኩሉ ለሳደፊ መታክል እንዴ ተዐደው ዲብ ተማመት ሰበት በጽሐው ኣሰናይኩም ሐቀለ ቤለት፡ ደውለት ለትጸበሩ ጠለባት ምህነት እግል ኣታማም ጅህድ እግል ሊደው ኣትፋቀደት።

ኩልየት ተጃረት ወዕሉም እጅትማዕየት ዐዲ-ቀዬሕ፡ እትለ ሐልፈ 10 ሰነት ዝያድ 12 ኣልፍ ደረሳይ እብ ደረጃት ማስተርስ፡ ኣወላይ ዲግሪ ወዲፕሎም እንዴ ኣድሐረት ዲብ ሸቅል ክም ኣትፈረረት፡ ወሳይቀ ወዴሕ።

ኮማንዶ ምስተንክር 18 ደቂቀት እብ ሺድዮ ገይም ልዳሌ

ዲብ ክታብ “ኤረትሮፖን ኮማንዶ - ብሰነት 18 ደቂቀት” እንዴ ትበኔት እብ ‘ለኮዬብ ሚድያ’ ለሸቀት ‘ትልህዩ ሺድዮ’፡ እት ሄለል ጁላይ ዲብ ቃዐት ‘ኮንፈደራልየት ሸቃለ ኤረትሮፖ’ ትደሐረት።

ዲብለ ዓደት መድሐራት ኬትባይ ክታብ “ኤረትሮፖን ኮማንዶ - ብሰነት 18 ደቂቀት” ኣሰይድ ሰለሙን ድራር እቲ ኣስመዕዩ ክለመት፡ ለህሌነ ዲቡ ዘመን - ዘመን ተጠውር ሰበት ቲ፡ መትዳልየት ናይ እሊ ሸቅል፡ ለእብ ክታብ ሌጠ ለዐለ ታሪክ፡ እብ ገበይ-ቀላል ዲብ ክሉ ጀላብ እግል ልትባጸሕ ወእብ ሐሰት ገበይ እብ ዲጂታል እግል ለኣትዳልዉ ሰበት ቀድረው፡ ሸቅል-ዐቢ ክምቲ ሸርሐ።

ምን መትዳልየት ናይለ ትልህዩ-ሺድዮ መሀንድስ ኣማኩኤል ኣለም እብ ጀህቲ፡ እግል ክታብ

“ኤረትሮፖን ኮማንዶ - ብሰነት 18 ደቂቀት” ለሐረ እቡ ኣግደ ሰብብ፡ ዐመልየት ኮማንዶ ዲብ ታእሪክ ንዓል ሸዕብ ኤረትሮፖ ምስተንክር ለትሸቀ ዲብ ሰበት ቲ፡ ሕሰር ውቅል ክምበ እንዴ ሐበረ፡ እብ ገበይ ‘ትልህዩ-ሺድዮ’ ኣዳለዮተ፡ ለታእሪክ እብ ገበይ-ቀላል ዲብ ኩሉ እግል ልብጸሕ ሴድያይት ክምተ ወድሐ።

ሀደፍለ እት ሸቅለ ኣርበዕ ሰነት ወሰር ለነስኣት ‘ትልህዩ-ሺድዮ’

ዲብ ሸፊሕ ህዩ፡ ለመተልህያይ ምስለ ተእሪካይት ዐመልየት ዕላቀት ክልቁ፡ ፈራሰት ኤረትሪ እግል ዐለናት፡ ክምሰልሁ ሻብ ናይ እሊ ጂል እብ ህግያሁ ለትዳለ ፈርያት ቴክኖሎጂ እቡ ዲብ ልትፋገዕ ታእሪኩ እግል ልድረስ ክምቲ ወድሐ።

ዲብ ደንገብ፡ መሻርከትለ ዐመልየት ለዐለው ምናድሊን ገዳይም፡ ለታእሪካይት ዐመልየት እብ “ሺድዮ” እግል ልሸቀው ለትጸገመው ሸባብ ሐመደው።*



ደረሰ ወሽቃለ ኩልየት ዕለም ዓፍየት እሮተ ተእሂል ነስኦ



መሕበር ወጠን ሸባባት ወደረሰ ኤርትራዊ አቅሊም ሳው እግል መደት ሰለሰ ወሬሕ እብ ለትፈናተ መጃላት እብ ሸሬሕ ወፍዕል ለአድረሰዎ 132 ደረሰ ወሽቃለ ኩልየት ሕክምን ወዕለም ዓፍየት እሮተ፡ እት ሄለል ጁን ትደሐረው።

ለተእሂል ለነስኦው 26 እብ ኤሌክትሮኒክስ፡ 45 እብ ለልትሐረክ ሰወር፡ 39 እብ ግራፊክስ፡ 22 ህዩ ህግዩ ዐረብ ለደርሰው ገብኦ እት ህለው፡ ሐድ 52 ምእታይት ምኖም አዋልድ ዐለዩ።

ዲበ መድሐራቶም፡ መስኦለት መሕበር ወጠን ሸባባ ወደረሰ ኤርትራዊ አቅሊም ሳው ወውቁላት መአሰሳት ተዕሊም አሰይደ መንሰረ እስማዒል፡ ለተእሂል ነስኦው እብለ ረከበዉ አብዮት፡

ነዋዲ እንዴ አሰሰው ዲብ ስነኖም እግል ለሓላፋ ትፋኔቶም።

መስኦል መሕበር ወጠን ሸባባ ወደረሰ ኤርትራዊ ዲብለ ኩልየት አሰይድ አብርሃላይ አሰፋው እብ ተረቱ፡ አምር ምህነት ዲብ መትቀዳም ብናእ ወተጠውር ወጠን ወአትሓያሰ መናበረት መዋዋኒን ምህም ክምቱ እንዴ ሐበረ፡ እብ ለትወቀለ እግል ልትሸቁ ዲቡ ክምቱ ሐበረ።

ዲን ኩልየት ሕክምን ወዕለም ዓፍየት እሮተ ዶክተር የማኔ ሰዩም ህዩ ለተእሂል ለነዘመው ጀሃት ወመደርሲን እንዴ ሐመደ፡ ለተእሂል እት ሀደፋ እግል ልብጸሕ፡ ለተእሂል ለነስኦው እብ ፈዛዐት እግል ልክደም ትወሰዩም።

ምግብ፡ ተበረዓት ደም ለበዝሐ ምኑ ምን ደረሰ ልትከእለል ህለ

ጽበዋ ወጠንያይት ባንክት ደም እግል ወቀሎት እት 1^ይ ሰር ሰነት 2023 እብ ምራድ ኖሰ ምነ ተህየበ ደም ለ80% ምን ደረሰ ክምሰል ትረከበ ትሸረሐ።

እት ባንክት ደም መስኦል ከዳማት ሄይበት ደም ኔርስ መሓሪ አብረሃም፡ ዲበ ሐልፊያ ሳምኖታት ወሬሕ ጁን ምደርሲን መድረሰት ተኸለ፡ አንፋር ፍርቀት ዓዳት ወብረት ድፈዕ፡ አንፋር መርከዝ መሕበር ወጠን ሸባባ ወደረሰ ኤርትራዊ፡ መርከዝ ተእሂል ፖሊቴክ ወምን ከናዳ ለመጽኦው አንፋር፡ 136 ዐሺነት ደም እት ሀበው ዲቡ ወክድ ቱ።

መዳርሰ ዓማት ጽበዋ ደማነት ደም ክምሰል ተን እት ለሐብድር ህዩ፡ ወብረት ተዕሊም በራምጅ ባንክት ደም እት ሰታት ሸቅለ እንዴ አቴቱ ትወድዩ ለህሌት ጸገም ሐመደ።

ሙዲር መድረሰት ተኸለ እግል ኤሪና እት ሀበዩ ሐብሬ፡ መትበረዐት ደም እብ ምራድ ኖሰ “እብ ለልክቀብል ደም ለኢትክቀብል አርወሐት አንገፎት” ክምሰልቱ እት ወዴሕ፡ ክል ነፈር እብ ብሕተ ወመጃሚ እግል ልትለዩም አተንበህ።

እደተርየዎኻልክ

ክል አርቡዕ ለትጠ'በዕ ጀሪደት

መዳልያይ፡-
- መሐመድ እድሪስ

ለይአውት ወአርተዖት
* ዘህረ ዐሊ
* ፋዋነ አድም

ተለፎን፡ 121797/07121322
ፋክስ፡127749፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 247

ተውዝዕ ጀሪደት፡
ተለፎን፡ 200454

አትአመሮት፡
ተለፎን፡ 125013፡ ዕ.ሰ.ቡ፡ 1284

መዳርሰ ቴክኒክ አሰመረ ወሐላይ ደረሳህን ለአድሕረ

መድረሰት ቴክኒክ አሰመረ፡ እብ መጃላት ብናእ-ዓም፡ ነጃረት፡ አሸቃል ሐጺን፡ ሕዳደት፡ ወራታት ኤሌክትሮኒክስ፡ ክምሰልሁም ከህረበት ወአውቶ መካኒክ ለአድረሰቶም 53 አዋልድ ለብኡቶም 182 ደረሰ፡ ዲብ ሄለል ጁላይ አድሐረት።

ምዲርለ መድረሰት አሰይድ

ዲብ ሰኔት ሓለት ክም ህሌት ሐቀለ ሐበረ፡ ምን ምህር ዲብ አካን ክድመት መትዐዳይ ናዩ መርሐለት ፍንቲት ለቡ ሰበት ቱ፡ መዳሊት ትፋድ እግል ሊደው አትፋቀደ።

ዲብ ሰነት 1954 ለትአሰሰት መድረሰት ቴክኒክ አሰመረ፡ አሰክ እለ ሐድ 10 አልፍ ደረሳይ እንዴ አድሐረት ዲብ አሸቃል

ሀበት እንዴ ሐበረ፡ ደረሰ እበ ራክባሙ ለህለው አምር ሸዐም ወወጠኖም እብ መትሰባል እግል ልክደም ትፋን።

እት ውብረት ተዕሊም ሙዲር ዓም ፈሬዕ ቴክኒክ፡ ምህናት ወተእሂል አሰይድ ተሰፋይ ሰዩም እብ ጀህቱ፡ ደረሰ እት ሰእየት ለትህይብ መርሐለት ልትደሐር



ሰመሬ ወረዳ እት አሰመዐየ ከሊመት፡ እግል መደት ክልኡ ሰነት ድፋሰ እብ ሸሬሕ ወፍዕል ለነስኦው ደረሰ፡ ባጽሓመ ለህለው መርሐለት፡ ረፈዕ መስኦልየት ረሐም ወገቢሎም ክምተ እንዴ ፈሀመው፡ ዲብ ሸቅሎም እብ

እትፍርርት ህሌት። እምበል እሊመ መደረሰት ቴክኒክ ሐላይ እግል ክልኡ ሰነት እብ አሰነዮት ኮምፑተር ወመዲድ ክጡዋ ከህረበት፡ ክምሰልሁማ ነጃረት ተአደርሶም ለዐለት 23 አዋልድ ለልትረከበ

ሰበት ህለው፡ አምሮም እንዴ ወቀለው እት ዐማር ወጠን ዶሮም እግል ለአውፋ ክም ወጅብ ሐበረ።

ወኪ'ለ ትደሐረው፡ ተዕሊም እት ተጠውር መጅተመዕ



መዕጸም፡ ፈዛዐት ወአደብ ሰብ መሰል ሰኔት እግል ልግብኦ ሰእየት ክም ትገብእ ዲቦም ሸርሐ።

ዲቦም 42 ደረሳህ ማሌ 4 ጁላይ አድሐረት።

ወደውለት ዶር ውቁል ክምቡ እንዴ ሐበረ፡ እት ዐማር ወጠን ምኖም ለልጠላብ እግል ለአትምሞ ዱሉያም ክምሰልቶም አከደ።

ዲብ ውብረት ተዕሊም ምዲር ዓም ቅስም ምህር ወምህነት ቴክኒክ አሰይድ ትሰፋይ ሰዩም ህዩ፡ መድረሰት ፈንዩት አሰመረ እትለ መደት ንነ አላት ተዕሊም ጥወር እንዴ ተዐንደቀት

እት መድሐራት፡ መስኦል አግቡይ አድረሰት መምህር ብንያም ሰለሙን፡ እት ሐልፊየ 11 ሰነት አምር፡ መቅደረት ወፈን ካሬ ለመልኮ ደረሰ እግል አፍረዮት ውብረት ተዕሊም እግል መድረሰት ዘበናይ አላት ክም

መድረሰት ፈንዩት ሐላይ ዮም ዓመት እግል 9ይ ኢነተ ተአድሕር ለህሌት እት ገብእ ከድመት ምን ተአነብት አሰክ እለ 372 ደረሰ አድሐረት ከህሌት።

1^ይ ክፋል

ቅሰት እምክ ኢተአገውኔኩ እት ተእሪክ አማን ለትበኔት ቅሰት ተ። ምን ሰልኦስ መቃብለት መዳግማይለ ቅሰት ምሰል ሺኦኤ ለወደዩ፡ ክምሰሌሁ መ ምሰል ኤራትርየ ሚደዩ ወእት ኤራትርየ እንዴ መጽኦ ለወደዩ ነድወት ምንን ለትኩተበት ወእብ ሸክል ቅሰት ለትንደቅት ተ። እሊ መዋጥን እሊ ምን ተእሪክል ክልኤ ለደውለት ለትባሸረ፡ ማሞ አፊተ ለትዳገመት ተ። እሰልፍ ክም ዐስከሪ ንዛም ደርግ ለዐለ፡ ወሐራ ክምሰል አሲር እት ሐንቲ ጀብህት ሽዑብዩት ለወድቀ፡ ወእብ ለኢትጸበሪዩ እብ ዐፎ ምን ጀብህት ሽዑብዩት ለትሓከመ፡ ፍክሩ ወረኣዩ እንዴ ቀየረ ህዩ፡ ክምሰል መናድል አሰክ አምዕል ሕርየት እት ሰፋፍ ዴሽ ሽዐቢ ለተዐንደቀ ወናይ አማን ሸንደቱ እግለ እንሳኒያይ ተንዚም ለሀብ መዋጥን ኦቶብያ ቱ። አርእሰለ ቅሰት የምክን ኩብድ ገብእ ላኪን እመ ለእብ ተአገውኔ እግለ ረክበት ምንዲ ገብእ ትጅራ። (ለወልደት እም የሀው! ኢቲበል!) ምን መዋጅህት ውላደ ሰአየት ለበትኩት ዋልዳይት እብ ዕልም ቁብ ወድ ርሕመ ኢተአሌሌ! ከቅራኦት በኪተት፡

ሐቲ አምዕል ቱ። ዓላብ ሰኒን ወአዋርሕ ለሀይ ሰኒን ክምሰል እሊ ቱ ለሐብር ለዐለ 1974። አግወሕ ፈተሕ ለዎሮት ውላደም ላቱ አክል ምድር ወእክል እግል ልግበእ እግለ ለትተምኔ ዋልዳይቱ አሰክ ከኒሰት እንዴ አግወሐት ምን ልብ እግለ ዓልም ዐስተር ወድምር ላቱ ረቢ አልዕባድ ምን ልብ አተድዴት። እሊ ምን ዎሮት ውላደ ወክልኦት ዋልዴን ለትትከወን ዓኢለት፡ ሐቀ እብ ንዩት ሰኔት ምን ዐድ ወለት ወሕጽን እተ ሐዳስ ቤቶም ትማጽአው ለክልኦት ዋልዴን፡ ውፋቅ ወሰን ሔመ ፍንጌ ክልኢቶም ሰበት ኢረክበው እብ አከይ ብሶቶም ቱ ኮንድእ ወለ እብ አከይ ብሶቶ ፍንጌ ክልኢቶም ውልድት ለዐለት ሐዳስ ዐልቅት እግል ልትፈናተው ትቀሰበው። ላመ ፍንጌ ክልኢቶም ውሉድ ለዐለ ዎሮት ውላደም፡ እብ ፍንጌ እሙ



አሰይድ ማሞ አፊተ ምን አሲር ዲብ ምናድል

ወአቡሁ ለጸንሐዩ ኢምሰኒዮት፡ ምኑ እንዴ ትብገሰ እግለ ወቅት እት ልርእዩ ገጹ ቅርጡኑ እቱ ለሀለ መሰሉ ዐለ። መቀርጠን ሌመ እንዴ ኢገብእ፡ አክለ አቀመተዩት ከክምሰል በዐል አከሩ ለአቅምቱ ለሀለ ልትረኣዩ ዐለ። እዲን እብ ግዲደ እት ነሐሩ እንዴ በጥረት እግለ፡ አርወሐትክ እባዩ ትፈግር ወትቀርብ ትብሉ ለህሌት መሰለት እቱ። እሊ ንኡሻይ ለመንታይ ኢትወለደ ምሰሉ ወሐራ በክት ፈንታይ ኢረክቤ ለባርህ ልቤታዩ በርህት ሐያት

እምክ ኢተአገውኔክ!

ወሰአዮብ መስተቅበል ምን ሰልፋይት ምሰዳር እት እዲን ሰአየት በትክ እተ። ህቱመ ክምሰለ ወቅቱ ለአርእዩቱ ለዐለ መቀርጠን ገጽ፡ ገጹታዩ እንዴ አሰረ እግል ሄራር ሐያት አሌፍ እንዴ ቤለ አንበተዩ።

ለመሰኪነት ዋልዳይት ፈጅርተ ከአሰክለ ከኒሰት ለእተ ጀፈሮም ትትረከብ፡ ነጸሌህ እንዴ ትወናዝፈት ተአገዌሕ ከእተ መብናህ ከኒሰት እት ረክዕ፡ አፋህ እብ ምን ረቢ እግል ልትመም እግለ ትሓዝዩ ለዐለት ሰኔተ ዎሮት ውላደ እብ ደሚር ሕዩር ወነፍስ ሰፍልልት ወልብ እብ ፈርህት ካልቅ ካሸዕ ተአትድዴ ዐለት። ለክል ዶል ተአትድዴ እብ ለዐለት ደዐ ክምእኒ ትመሰል ዐለት።

“ያረቢ እት ሸፍኖ ፍተዩ እግልዬ። ዎሮት ክምሰል ከሚስ ሐ አለቡ ወሕት ቱ ምንክ ሚ ህሌት ሕብዕት ወስትርት። አላፍ ውደዩ እግልዬ። ኖስከ ህሌክ መንባዩ። ሓሰድ ምድር ወሰመ ክልኡ እግልዬ፡ ሐዞቼ ውደዩ እግልዬ፡ እምበሌሁ አንስ አለብዬ ወተብዐት። እግልዬ ቅበቡ ወእግልዬ መሐከ፡ ኢወሰኬኒ ይእብል አክል ምድር ወእክል ውደዩ እግልዬ ሞላይ!” እት ትብል ክሉ እት ከኒሰት ለመጽእ ምእምን ኤምነት ክስታን ለልኦንተብሆ እተ ዐለው። ደዐ ሬምቃይ ረቢ። ሓዚ ምን ለሐቱ ኢትትሐበዕ ምኑ ካልቅ ምድር ወሰመ። ዴራይ ወሬሽዳይ እሊ ኮን፡ መትምማይ ምራድ። ኔሰኣይ በዐል አጅል እብ ወረብ ወግውሐ። ቤልሳይ ዓርባይት ሐቀ ለሰኒን ሐልፈ ወለ አቅሉብ ጸብረ። መፈርጃይ እግል ህሙም እት በልሽም ዕን እግል ቡድያም ለልኦትራክብ!!!

ፈጅር ሐቱ አምዕል ምን አምዳላት ለሀይ ሰኒን ላኪን፡ ሐዲስ ሽዑር እቡ ሽዐረት ለሐኒነት እም። እሊ ውሰዋስ እሊ አክለ እት ልብ ትሰወረ እግላት፡ ክምሰል አከይ መሰእል እግል ሽዑረ ወደሚረ ለሐምርግ ምን ዐለ። ክምሰል በዲር እንዴ ትራሰዐቱ እት ትረክዕ ወትሰጅድ እብ ከያል ምንመ

ወመክረህት። ንሳል ወድ ሚን አደመ እብ ሕክመት ምን ረቢ ነጥቅ፡ ሰበት ልትብህል እግለ ኢትግበእ ሰኒ ወአማን ትትረብብ ዐለት። ህተ እት ልብ ትሰወረት እግለ ምን ገብእ፡ ለዎሮት ክምሰል ከሚስ ለትብሉ ውላደ፡ እት ቀደምለ ክልኤ ዕንተ ልትባጠረ። (ከሚስ ምን አምዳላት ሳምን ሐቱ ሕት ለአለብ ተ ትትብህል ጸንሐት)። ቀደም ሐቱ ሰነት ምን ድራሰት እብ እግሉ ወእግለ ርሒመት ዋልዳይቱ ዋጅህ ለዐለ አክይ መናበረት እግል ልቀይር ምን ደራሳይ እት ዐስከራት ትከተቤ።

ለወክድ ለሀይ ለዋልዳይት ለዎሮት ወድ ብክረ ወወድ ሕደጋት እዴህ ላቱ ወልደ ክምሰል ጌሰ ምኑ፡ እብ ክእኒ አተድዴት፡ “ያረቢ ኢትእቲኒ እብ ለሐዋኒት እሊ ዎሮት (ማሞ) ሸረ ልብ ዋልዳይት ልብሉ ክልኡ



እግልዬ። ማሞ አፊተ ሕልብዬ ቱ ወነጹፍዬ። የእ!! ረቢ ወዴኮ እተ ለአርወሐት እሊ ወለ ወላዊሴ ዋልዳይት አምላክ ማርያም ክፍኦት ኢትአርኢኒ። ዎሮት ሀብኪኒ ወሐዞቼ ውደዩ እግልዬ። እምክ ፍዳክ ትግበእ ለአክይ ትምኔት ወአከይ ወላዊስ እሊ” ትቤ እብ ክርን መክሉቅ ለኢሰምዐ ወምን ካልቅ ለኢትትሰተር። ክልኤ እግረ ምነ ቤተ ክስታን መካሪተን እንዴ ኢትደሌ ወአፍህ ተቀም እት ልብል አሰክ ቤተ ተአቀብል ዐለት።

እት ቤተ ክምሰል መጽኦት እግለ በዲር እተ ከኒሰት ሱረተ እንዴ ገንሐት ተአተድዴ ለዐለት ማርያም፡ እግለ ወልደ ማሞ ኖሱ እንዴ ትዛብዩ እተ ሔጠተ ቤት እት ረኣሰ ዐራት ዋልደይቱ ሳቅለ ለዐለ ሱረት እት ትገኔሕ፡ ሰልፍ እብ ስዕምታት ትወድቅ እተ ሐራ ህዩ ሰጅደት ዐብድ ጣይዕ እት ምቀደም ሞላሁ እብ ረክዐት እግለ፡ ፡ አፋህ ላቱ አዚመ እት ረቢ ይዐለት እግለ። “መለሀይ ግብኢ እግሉ ምን በይን። ወሕጌ ግብኢ እግሉ ምን አባይ። ኖስከ ህሌክ እግሉ። ምን እት ደሚርዬ ልትወሰወስ አከይ አዋይን ነጅዩ እግልዬ። እንቲ ትሐይሲ ምን እሙ ወህቱ” እት ትብል ቀንጸት ወትገሴት፡ ረክዐት ወሰጅደት፡ እብ ሀማት ዋልዳይት ርሒመት እት ውላድ ርሕመ። ውላድ እብ ውላዱ ዎሮት ካልኣይ አለቡ ወሳልሳይ ቱ ለዐለ እግለ። ማሞ መሐበረ፡ ማሞ ብክረ ወሕደጋት እዴህ፡ ሕርመተ ወጹብጣይ ሞራህ ቱ ለዐለ እግለ።

ምነ ለኣትዐጅብ ወለ ለኣትፈክር ጋር ህዩ፡ እሊ ውሰዋስ ለእግል እሙ ልትወሳወስ ለዐለ፡ እግል ማሞመ ሓድጉ ኢለአምር። ንኡሻይ እት እንቱ

እት ከያሉ እት ጽልመት አምዕል እንዴ ለኣቱ ልትረኣዩ ዐለ። እት ደሚሩ ህዩ ገሌ ለኢልትፈሀመ መስጢር ክምሰል ህለ ልትአመሩ ዐለ። እግል እሊ ወሰውሳ እሊ ለፈትሕ እግሉ ህዩ፡ እብ ሐራ እት ዐሪግ ወመትከራይ ተዩልል ሐያት ለረኣዩ ትወድሐ እግሉ። ሐያት መብዝሐ ዶል ምነ ራተዐተ፡ ለግምጩተ ወለ ሕቡልኪተ ትበኤሕ። ምን ቱ ገብእ ማሞ አፊተ?

እሰልፍ ማሞ አፍተ እት ወለጋ ዳሐየት ገደ እት ምፍጋር ጸሓይ አቶብዩ ለትትረከብ፡ ምን ቀምየት ኦሮሞ ለትወለደ መዋጥን ኦቶቢ ቱ። እሊ አሰክ ታሰባይ ፈሰል እት ድራሰት እት ህላ፡ ተዩልል ሐያት እንትብህ እት ወዴ ለሰዐተብ መዋጥን፡ መናበረት እዲን እዴህ ክምሰል ለሀይብ ፍንጌ አከይ መናበረት ወአከይ መቅርሕ ዋልዴን ለሐኔቱ ምን መራረ ለቀርድዐ ወእት ጭሪተ ለበጽሐ እብ ክልኤ ጅንሰዩት ለትነፍዐ መዋጥን ክልኤ ደውለት ቱ።

እብ እት ፍንጌ ክልኦት ዋልዴት ለሳደፈ ኢመፋሀመት ወአከይ መቅራሕ፡ ህቱመ ምራዱ ወሐዞቱ ምን ድራሰት እግል ልንሰእ ወልርኩብ ላቱ ኢቀድረ። እት ሰነት 1975 እት ቅዋት ዴሽ አቶብዩ ወእብ ፍንቱይ እተ ወቅት ለሀይ እብ ምጽኦት ኮ/ሌ መንግስቱ ሀይሌማርያም ለትአሰሰ አቤታዊ ዴሽ እት ሰልፋይ ተአሲሱ ለኣተ መዋጥን ኦቶቢ ቱ። እሊ ክምሰል ጅንዲ ሐዲስ ትምቡረት እት ሐያት ዐስከርየት እት አቤታዊ ዴሽ ለኣተ መዋጥን፡ ምን ከንፈር ሞት፡ እት ተልገ አሲር ትሽመመ።

እተ ለህቱ እት ዴሽ ለኣተ እተ ሰነት፡ እሙ ወአቡሁ ሰበት ተሓደገው፡ እሙ ምነ በዲር ሕድት ላተ ዓእለት ምን አብ ወውላድ ርሕመ ክምሰል ግንዳይ እት ተክል እብ በነ ተርፈት መሰኪነት። ሐያት ዐስከርየት ህዩ እግል ሰልፍ ዶል እት ከረን ቱ አሌፍ ለቤለዩ፡ ተውዝዕ ናዩ ህዩ እት ክቡድ አሰለሐት ቱ ለዐለ። እብ አፋህ ህዩ ክእኒ ሸርሐት፡

“እግል ሰልፍዬ ኤራትርየ እንዴ አቱ ክምሰል ዐስከሪ ዌራይ እት አሰመረ ለመጽኦት እቱ ወቅት ልትዘክረኒ። ማሲ ምድር ቱ ለዐለ። እት ኤክሰፖ እሊ አዜ ኤራትርየ አርድ መዓርድ ወፈን ዋድየተ ለህሌት፡ መዐስከር ዐስከሪ ወቤት መሐብሰ ሰበት ዐለት እተ አቲነ። ክምሰል መፋጅኦት ህዩ፡ ዘብዋ ህቱ ሳደፈ። ሰልፍ እግርን እት አርድ ኤራትርየ እንከሬ እብ ግብኦትን ድንጋጽ ወድየዕ ገብእ እትነ። ላመ ሸፍተ እንዴ እንቤ እግል ንትሓረቦም እንመጽእ ለዐለን መቃትሊን፡ እት ድዋራት አሰመረ ክምሰል ዐለው ትዩቀነ። እብ ፈርህት እት ንትረበሽ ገኖበትን ሽዕለለት ምኒ ወጭገረትን ትረበበት።

ለኢያም ለሀይ ልትዘክረኒ ጃነራል ጌታቸው ናደው ቱ ለዐለ ለትወቀለ በዐል ሰልጠት እት ኤራትርየ። ዴሽ ክሉ እት መዐስከር እብ ዎሮት አፍ ጃኬት እግል ትትህዩም ጠልቦ ዐለው፡ ምሰለ ምጽኦትን ህዩ፡ ለእብ ጣልቦ ለዐለው ጃኬት አምጸአው እግሎም። ሕናመ ምስሎም ጃኬትን ለበሰነ። ሐቀ



ማሞ አፊተ ዲብ አሰመረ (2023)

ገሌ አምዳላት ኣነ እግል ኖሼ እት ክፈል አሰለሐት ክቡድ ትወዘዐኩ። እተ ወቅት ለሀይ መርከዝ ክቡድ አጽዋር እት መዲነት ከረን ሰበት ዐለ፡ እግል ክልኤ ሰነት እት ፎርቶ ክረን ጸንሐት። ምነ ወአሰክ እት እገደሰ ወአቀብል ዶል አፍዐበት እበጽሕ ወዶልመ ነቅፈ እበጽሕ ዐልኮ” ቤለ ማሞ አፊተ ሰልፋይ ሄራር ሐያቱ እት ልዘከር።

“ዐጃይብ ቱ! ኣነ ንኡሽ እት ኣነ እብ ጠቢዐት ለተህዩብሁ ውቁል ሽዑር ስመዕ ወመዋዩት (ኢሌለዮት) ዐለ እግልዬ። ወለ ሐቱ እንዴ ይእደሌ ሐራ ክምሰል እሊ እግል ልሳድፈኒ ክምሰል ቱ ለልትጸበረኒ ለዐለ ጋር ህቱ ዳርከኒ እግል ኢለዐሌ። ትርድት መታብዐት እብ ክሰሰ ደውሊያይ አውደዕ እብ ፍንቱይ ህዩ ለእት ኤራትርየ ገብእ ለዐለ ሐርብ ዐለ እግልዬ። ልትዘክረኒ ደረሳይ እት ኣነ እግል መደርሰ ናይ ጂላግራፍን ለዐለ እብ ክእኒ ትሰአልኮህ። ሰአልዬ ኤራትርየ እብ ፈደሬሽን ምሰል አቶብዩ ትቀረንት ልብል ለዐለ ሸርሕ ምደርሰ ጂላግራፍን ምኑ እንዴ ትበገላቱ። አናመ እብ ጅሆቼ፡ እብ ክእኒ ትሰአልኮ። ኤራትርየ በዲር ምን እመ አቶብዩ እብ ኮፎ ትፈንቱት? ልብል ዐለ። ላመ መድርሰ እብ ጅሆቱ እብ ክእኒ በልሰ እቱ። “እብ ኢክሰክ ኢትትሰአል። ለእግለ ትብህልክ ሰምዕ” ቤለኒ እብ ዕን አትዐገቡት።

ማሞ አፊተ ለእግል እሙ ዳርክ ለዐለ ሽዑር ህቱመ ሓድጉ ይዐለ።

“ልትዘክረኒ ሐቱ አምዕል አሰክ አፍዐበት እት እንገደሰ ሐዳይሰ መጀነዲን እንዴ ጸባዋን እት መስሐሊት ሐርብ ሳደፈነ። እሊ ሐርብ እሊ ኣነ ክምሰል ማሞ ናይ ሰልፍዬ ቱ። እትሊ ሐርብ እሊ እግል ዎሮት መጀንድ እግል ልትቀተል ምኒን ቀድረ። ሐቱ ዶልመ አሰክ ነቅፈ እት እንገደሰ እብ መሻሪፍ ዴሽ እት ክብክብ መቃትሊን ኤራትሪዩን ሐርብ ፈትሐው እትነ”

ዐጃይብ ቱ ውዳይ ረቢ!! ምነ “እብ ሰላመትክ ዓረኒ ወትፈረር” ልትብል ዋልዳይት ምን ልትፈንጉ። ማሞ ዐሪጉ ወመትከራዩ ኢወሐደ። ክል ዶል ከምን አፍ ሞት ሐቱ ሽብብ ህለ።

አቤ! ሐያት ክል ዶል ተዩልለ ሕቡሉክ ቱ። ማሞመ ክምሰለ በዲር እት ደሐን እት እንቱ እት ደሚሩ ልትወሰወስ እግሉ ለዐለ አከይ አዋይን አዜ እግል ልዋጅሁ ቀድረ። ክምሰል ዐስከሪ ሐዲስ ምነ እግለ ፈቲ ዋልዳይቱ ወለ እተ ትወለደ ቤቱ ምን ልትፈንጉ ክልኦት ሐል እድወር ዐለ። ዶልተ ከሀድፍ ዎሮት ህቱ እት ልትግደፋ ዐለ።

ተተላሌ . . .

ድወል ግብለታይ ክፋል እዲነ፡ ሰርጉል ዐማር እግል ልሰጅለ መሰል ናይ ቻይነ ምን ተልየ

እተ ለሐልፈ ቅሩብ ወክድ ‘people’s daily online’ ለትብላል ሸበኩት ሐብሬ ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ እብሊ ዝኩር ለህለ ኣርእሱ፡ እሊ ለተሌ ጽቡፍ ናሽረት ዐለት። ኣማኑኤል መሰፍን (ኣባገ)ምን ደውለት ልኡክ እትነ ህለ ተርጀመቱ ህዬ እሊ ተሌ ተ።

እትሊ ቅሩብ ወክድ ርኢሰ ደውለት ኤሪትሮፕ ርኢሰ ኢሰያሰ ኣፍወርቂ ዲብ ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ እት ምህም ዳይም ዐማር ወናይ ክልኢቱ ሸራኩት ለረከበት ዝያረት ዋዲ ዐለ። ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ ለሐልፈቱ ሄራር ወበጽሐቱ ለህሌት ደረጃት ዐቦት፡ ብዝሓት ድወል ናየን ስትራተጂየት ዐማር እግል ልከፍጠ ክም መሰል ጋብእ ጸንሐ። ኤሪትሮፕ ለትራኒስብ ዲቦን ድወል ግብለታይ ክፋል እዲናመ፡ ናይ ኖሰን ዳይም ዐማር ለልክክድ በርናምጃት ምን እሊ ተጃርብ መሰል እግል ልንሰእ ቀድረ።

እሊ ደውለት ባጽሐቱ ለህሌት በርናምጃት ዐማር፡ እብ ቀላል ገበይ ለትብጽሐ እንዲ ኢጉብእ፡ ብዙሕ መታክል ወተሐድያት ለትዐዳ ተ። ብዙሕ መታክል ወተሐድያት ለሐልፈ እግል ረይም ለገንሕ ህደፍ ወሰባተት ለጠልብ ዋድሕ ናይ ስትራተጂ በርናምጃት ምን መትደንጋር ወሐገሌብ ለዐለ እሊ መሻክል እንዲ ኣባፈት፡ ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ እትሊ ናይ 21 ክፊል ዘመን ሐቱ ምን ሰልፋያት ቅወት እዲነ እግል ትግበእ ቃድረት ህሌት።

ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ ምን ሙራቅብ እቅትሳድ ኣሰክ እብ ዕዳገ ለልትሐደድ እቅትሳድ ዲብ ደንግብ 70ታት ትትዐዴ እት ህሌት፡ ዲብ ደረጃት ዐቦት ለትዐዴት ዲቡቱ ለዐለ። እብሊ ሐዳሰ ሰያሰት ህዬ ምን እብ ተክጢፍ መርከዝየት ሌጠ ልትመራሕ ለዐለ ኖዕ እቅትሳድ፡ ዲብ ክሱት ዕዳገ እግል ትእቱ ቀድረት።

እተ ወክድ ለህይ ለዐለ ናይ ቀበተ ወካርጅ ተሐድያት ወለኣሰብዴቱ ሄራር ቀሊል የዐለ። ምናተ እብሊ ሰባተት ለጠልብ ሄራር ዲብ ዐቦት ልተኣበጽሐ ገበይ ካይደት ህሌት።

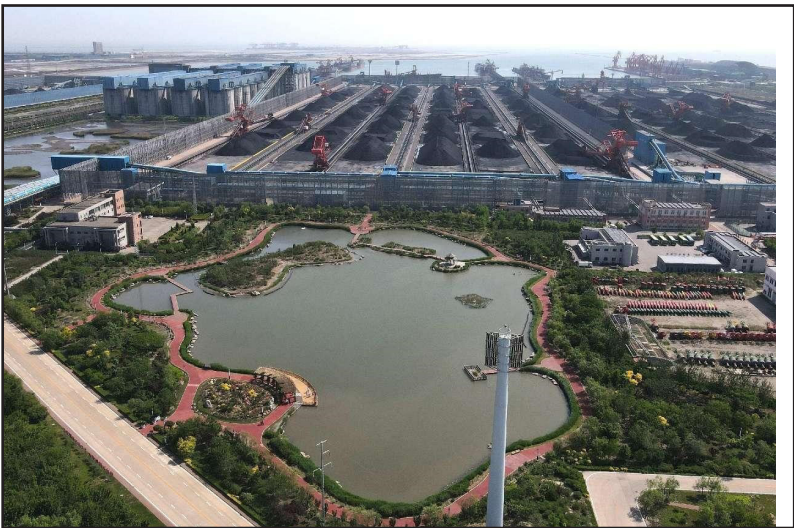
ግብለታይ ክፋል እዲነ እብ ፍንቱይ ኣፍሪቅየ ምን እሊ ተጃርብ ሚ ለመድ እግል ትንሳእ ትቀድር?

እተ ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ እት 2013 ለኣትኣቱቱ ‘መባደረት መዕጽየት ወገበይ’(BRI) ምን ለትፈናተ ቃራት ላተን እብ ዕመማይ 151 ድወል ሙሽተርኩት ጋብኣት ህለየ። እሊ መባደረት እሊ ብዙሕ ናይ ብንዩት ትሕትየት ኣሸቃል ዲብ

ኣፍሪቅየ እግል ለኣንብት እቅድርት ህሌት። ዲብ ተጠውር ለህለየ ድወል ልትክለቅ ለህለ ብዙሕ ወጂህ ለቡ መትጸባጥ እግል ሐምረጎት፡ ገሌ ወሳእል እጅትማዲ ናይ ድወል ብዙሕ ነሻጣት ኣትካፋእ ወድየ ጸንሐየ።

እለን ድወል እለን ምን እግል ረይም ሰኖታት ለወደ ታሪክ መትግዋን ክልኤ ጀሃት፡ ቻይነ ምስሊ ዲብ ተጠውር ለህለየ ድወል ለተኣርእዩ ራትዕ ናይ መትሰዳዳይ መስንዮት ወናይ ሕበር መሳልሕ ራዐዮት ለባቱ መባጥር ዲብ ሸረሓሁ ጸንሓት ተን።

ዲብ እት ሰነት 2022 ለገብኣ ዕልብ 20 ሙእተመር ወጠኢ ሕዝብ ሹዕየት ቻይነ፡ ናይ እዲነ መስኩብት ወዐማር እብ ኣተረዶት፡ እብ ናይ ሕበር ሙስተቅበል ለትበን ሙጅተማዕ እግል ልዝሀር ቻይነ ገለድ ኣትየት ተ። እብ ኣሳሰ ዕልብ 20 ሙእተመር ሕዝቡ፡ ቻይነ “ናይ እዲነ ዐማር ወመትሰዳይ እግል ኣደቀቦት ዝያድ እስትሰማር እግል ቲዴ ዱሊት ተ። እት ፍንጌ ቅብለታይ ወግብለት ለህለ ፈርግ እግል ኣጽብቦት ዲብ ሸቁል ለልትረከበ ድወል ናይ ዐማር ሰዳይት ዲብ ኣዳለየትመ ትትረከብ።



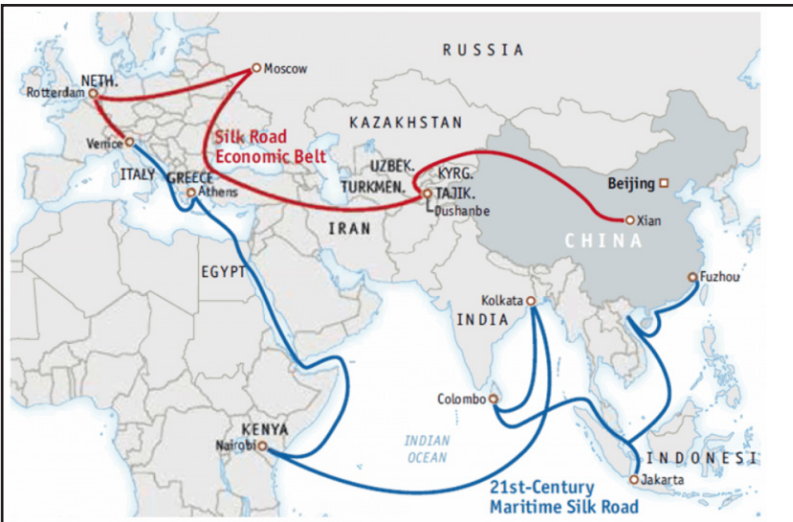
ምስል ኣፍሪቅየ ለህለ እሊ ዕላቃት እግል ጠወርት፡ ቻይነ እብ ለትኣምን ዲቡ መባጥር ቀናዐት ሰኢ ናይ መትሰዳዳይ ሰእየት ወእክድት ጸብሬ እንዴ ረክበት ተኣተላሌ ህሌት። ዲብ ተጠውር ለልትረከበ ድወል እግል ሰድየት ወሰዳቀት እግል ጠወርት እብ ራትዕ ናይ ሕበር መናፍዕ ለረከበ ሰዳይት ትቀድም። እት እዲነ ለልትርኤ ክቡድ ኣሕዳሰ እግል ጋብሆት ህዬ ምስል ልጠወረ ለህለየ ድወል ሐቱ እዴ እንዴ ገብኣት ትሄርር ህሌት።

እትሊ ወክድ እሊ፡ ዲብ እዲነ ምን ናይ ሐርብ ብሩድ ወክድ ለትብገሰ ናይ ዐሚም ንዝም እዲነ ክም ውህር ወበጠል እንዴ ገብኣ እግል ልምለኩ።

ዲብ ለጃርብ ዲቡ ወክድ ቱ ለህሌነ። ገሌ ድወል እት ረኣሰ ብዕዳት ድወል ኢቃትናይ ናይ በይንን መንዕ እንዴ ኣዳለየ ዲብ ሕሩብ መናጥቅ መትኣታይ እት ወድየ ናይ መተናሳይ ሸበካት ዲብ ምደት ልትረከበ ህለየ። እሊ ዛህረት እሊ ህዬ እግል ኣፍሪቅየ ሻምለት ህሌት።

እብ ክሉ ለትፈናተ ኣርዛቅ ውብዝሐ ለትደሐረት፡ ብዙሕ መቅደረት፡ ምርወት ወቅወት ለቡ ልሰዕ ትትሐረክ ለህሌት ኣፍሪቅየ፡ ሕኔት ሚዳን ዐዳወት ድቁባት ድወል፡ ሚዳን እድንያይ መትግዋን እግል ትግበእ ወጅብ።

ኤሪትሮፕ ወቻይነ ዕላቃት ኤሪትሮፕ ወቻይነ ምን 1960ታት ቱ ለኣሰብዴ። እተ ወክድ ለህይ ኮሙኒስት ሕዝብ ቻይነ፡ ሸዐብ ኤሪትሮፕ ወድዩ ለዐለ ንዳል ሕርየት፡ እብ ማዕነውየት ወማደት ሰዳይት ወዴ ዐለ። ዲብ ሰነት 1967 ህዬ ሙናድል ኢሰያሰ ኣፍወርቂ፡ ናንጂንግ እተ ትትብህል ኣካን ተዕሊም ዐስከሪ ናሰእ ዐለ። ሐቆ ሕርየት ህዬ ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ ምን ሰልፋያት ምስል ኤሪትሮፕ ዕላቀት ዲፕሎማሰየት



ዶር መትሰዳዳይ ፈኒ በርናምጃት ሐርሰ ለለኣሰብዴ ዲቡ ወክድቱ ለዐለ። እሊ ህዬ ምን ኤሪትሮፕ እግል ትብጽሐ ለህለ መቅደራት ደማነት ነብረ ወጥወር መጃላት ሐርሰ ለለኣደቅብቱ።

እት መትሰዳዳይ መጃላት ሐርሰ፡ ብዙሕ ፈንያት ሐርሰ ቻይነ እንዴ ኣንበቱ፡ ዲብ ንዝም ነብረ ኤሪትሮፕ ዐደየት ኣምር፡ ውበዕድ ኖዕ ብቅል ለመድ ድሩሰ ህለ። መትቀያያር ሓለት ጀው እግል ልክህል ለቀድር ኖዕ ዘርእ ዲብ ፈረጎት፡ ክም ጥዑም ድንሽ ለመስል ኖዕ ነብረ ዲብ ንሸረት ለገብኣ መትግዋን ክም መሰል እግል ልትሸራሕ ቀድር።

እሊ መትሰዳዳይ እሊ፡ ሐገሌብ ዲብ ኣርህየት ወመኣዘ ለቡ ነበሪት ዲብ ኣከዶት ሰዴ።

እግል ሐድ ርቡዕ ዘመን ለልክል ምስል ቻይነ እተ ለገብኣ ዓፍየት ለከሰስ መትሰዳዳይ፡ እብ ደረጃት ደውለት እት ደማነት ዓፍየት ሸዐብ ዐቢ ዶር ትቀደመ። ንዝም ዓፍየት ደውለት እተ ለወደየ ተጠውርመ እሊ መትሰዳዳይ እሊ ክም መትደቅባይ ጋርቱ ጋብእ ለዐለ።

ጀምሮሎት ሪፖብሊክ ቻይነ እት ዓሲመት ኣሰመረ ዘመናይ ላቱ ‘ኦርተ’መርጅዕያይ ሆስፒታል ዲብ ጠወርት ሰዳይት ወዴት። ምን ሰነት 1997 ወሐር ህዬ 16 መጅመቦት ቻይንዩን ሐካይም ኣሰክ ኤሪትሮፕ እንዴ ኣተው፡ እት ኤሪትሮፕ ዲብ መጃል ዓፍየት ለሰጃለቱ እድንያይ መቀየሰ ናይ ዐማር ህደፍ ለኢልህሰስ ኣሰር ሐድገው።

ኤሪትሮፕ እብ ዕቁር መዓድን ደሀብ፡ ነሐሴ ዚንጎ ወፖታሽ ርዝቅት ሰበትተ እሊ ዋጅብ መትኣፍየት ገብእ እሉ እት ህለ፡ ሐዲሰ ለልኣፈሬ መሳንዕ እግል ልጠወር ክልኢተን ድወል ለረብሓ እቡ ኣግቡይ እግል ልትክለቅ ቀድር።

እምበል እሊ መባደረት ‘መዕጽየት ገበይ’ እት ፍዕል ዲብ ልውዕል ዲቡ ወክድ ኤሪትሮፕ ክምስልሁመ ኣፍሪቅየ እብ ዓመት፡ መጃላት ኣፍሪቅየ ለለደቅብ ናይ መትራክቢ ብንዩት ትሕትየት እግል ትግበእ ትቀድር። ዝያረት ርኢሰ ኢሰያሰመ ብዙሕ ምህም እተ ለገብኣ ክም ትጃረት፡ ሰናዓት፡ ማልየት ወዐማር ወጠን እተ ለመስል ቀድያት ምስል ሚርሐት ቻይነ ህድገ።

ብዕድ ዲብ ናይ ዐማር መትሰዳዳይ ዝያድ መናፍዕ እግል ለህብ ለቀድር ስትራተጂ፡ ኤሪትሮፕ ለህሌት ዲብ መንጠቀት ተ። ኤሪትሮፕ ኣሰክ ኣፍሪቅየ፡ ምግባይ ምፍጋር ጸሓይ ወኣርብ እተ ለልኣበጽሕ ባብ ትትረከብ። እብሊ መካራት እሊ ቻይነ ሐዲሰ ዕዳገ እግል ኣርሐቦት ዲብ መናፍዕ ትጃረት እግል ትክደም እቡ ለኣቀድረ።

እብ ናይ ሕበር እሕትራማት ወናይ ሕበር መናፍዕ ለትብል ዕላመት፡ ቻይነ ዲብ ናይ ቅደይ ሕስር ድወል ካርጅ ለባቱ ኢመትኣታይ ለትብል ሰያሰት፡ ምስሊ ኤሪትሮፕ ለጸብጠቱ መባጥር እት መቅደረት እት ኖሰ ለናሰብ ተ።

ኤሪትሮፕ ዲብ ለትወድዩ ናይ ዐማር ስትራተጂ፡ ዲብ መቅደረት እትኖስ ክም ሩእየት እንዴ ጸብጠቱ፡ ናይ ቀበት ዐድ ፈርያት እግል እስትህላክ ቀበት ዐድ ዲብ ለልውዕል እቡ መጃላት ትረክዝ። ቻይነ ህዬ ዲብ ርሕከ ቅድረት እብ ለህለ እሊ ሩእየት ወፊህም፡ ክልኢተን ድወል ዲብ ብዙሕ መጃላት እግል ልትዓወነ ለቀድረን። ዲብ ክም እተሓድ ኣፍሪቀ ለመስል ናይ እዲነ ሙኸማት፡ ሰያሰት ኢመትኣታይ ናይ ክልኢተን ሩእየት እብ ሕበር እግል ለኣደቅብ ለኣቀድረን።

እት ደንጎበ ሸቁል ተጠውር ደውለት፡ ጂኣግራፍያይ ሰያሰት፡ ብንዩት ትሕትየት ወሰያሰት ትጃረት እብ ለመስል ትሩድ መቀየሰታት ሰበት ልትርኤ፡ ዲብ ግብለታይ ክፋል እዲነ እብ ፍንቱይ ዲብ ኣፍሪቀ ለልትረከበ ድወል ዲብ ሐሜር መደት ሻፍግ ተጠውር ዐማር እግል ሊደየ ገብኣየ ምንገብእ ብዙሕ መታክል እግል ልትዐደየ ህለ እለን።

ርኢሰ ኢሰያሰ ኣፍወርቂ እት ቻይነ ለወደየ ዝያረት ምስል ሩእየት ሰያሰት ደውለት እተ ለናሰብ ዲፕሎማሰያይ መጃል ትጃረት ወብንዩት ትሕትየት በርናምጃት ዐማር ለገንሕ ኣብኩት ለትከሰት ተ ለዐለት። ኤሪትሮፕ እተ ጸብጠቱ ለህሌት ህደፍ ተጠውር እግል ትብጸሕ፡ ቻይነ እብ ለህለ እሊ ዐቢ ለመድ ብና ብንዩት ትሕትየት፡ እብ ኣሳሰ እሕትራማት ኣድሕድ እግል መሳልሕ ሕበር እግል ተኣይዱ ትቀድር። ኤሪትሮፕ መ ዲብ ዐቦት እቅትሳድ እንዴ ኣህተመመት ናይ ኖሰ ኣግቡይ ዐማር እግል ትሰትት መሸክለት ኣለቡ።





እብ ዳዊት የሃንሰ ተርጀመት፣ ዐብደላ መ/ዐሊ

ሰፊ ሰፊ

ዳሽ ጀብሀት ሽዕብየት እግለ እት ጀብሀት ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ ሳሕል እግል ሐምሰ ሰነት ሻፍፍ ለዐለ ዳሽ እስትዕማር አቶብዩ፡ “ውቃው እዝ” ዲበ ደውሸሽ እቱ ወቅት፡ ለበዝሐ ምነ እተ ህጁም ለሻረከ ዳሽ፡ እግለ ጀብሀት እንዴ ሰብረ ገጽ ቀደም ለአቱ እት ሀላ፡ ሰሩ ገሌ ለዴሽ ህዩ፡ እግል ምህም ወእስትራተጅያይ ላቱ አካናት እንዴ ከርደነ ዳሽ አባይ እት ጀልፍ ደርብለ ቀደም ለሐልፈ ቅዋት እት ገብእ ወእግለ ሽቱታም ለዐለው ዐሳክር እት ጸብጥ አሳደረ።

እት ካቲመ ዐመልየት መትደውሻሽ ውቃው እዝ፡ ምን ማርሰተክላይ እብ እንክር ግብለት ክልኤ T-55 ደባበት ወሐቱ አንፊብያን ዳሽ ሽዕቢ፡ ገሌ ዳሽ አገር እንዴ ጸዕዮ ገጽ ቀደም እንዴ ልትፈተቱ፡ ባብ በሐር ክምሰል ደብኢያሁ፡ ከራዊ ደርግ ምድር ወዐስተር እንዴ ጨበ ዲቦም እበ ቀንጾ ትቀዌት እቶም። ምን አፍ ጠልገት ለደሐነው ዳሽ አባይ እብ ግንራራብ በሐር እግል ልህሪቦ ክምሰል ጀረበው፡ ለደባባት እንዴ ከርፈያህም እት አካን ሕብዕት እንዴ አጭፈረየ መዳፍዐን አግነሐየ ዲቡ። ለእብ አላፍ ለልትዐለብ እብ ከራሪም ለሃፍት ለዐለ ዳሽ አባይ እምበል ሞት ወመትጸባጥ ብዕድ በክት ይዐለ እግሉ።

ምስለ እበ ፈግሮ እንዴ ትቀዌት ዲቦም እንዴ ኢፈቱ ለሰለመው ዐስክር አባይ ናይብ ቃእድ ውቃው እዝ ለዐለ ኮሎኔል ግርመ ተሰመ ዐለ። ህቱ፡ እት ፍንጌ ብዝሓም ዐስክር ወመስኡሊን ዳሽ አባይ ለጸንሐ ኮሎኔል ገጽ እብ ሽከም ለትገልበቡ፡ እብ ሰብብለ ገብእ ለአስመነ ሐርብ እት ገርቡ ናይ ተዐበት ወክርበት አሻይር ልትርኤ። ህቱ ውብዕዳም ዝባጥ ምነ ብዕዳም ዐሳክር እንዴ ትፈንተው እብ ዐረብየት ፍንቲት እተ ለልዓርፎ እት አካን በጽሐው።

ሐቆ ዐመልየት መትደውሻሽ ውቃው እዝ ወተሕረር ጀብሀት ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ ሳሕል ዲብለ ተለ ሰኖታት ብዙሕ ክቡድ ሕሩባት ገብኦ። ሕነ ለዐልነ ዲቡ ቅዋት ህዩ ክምሰል ክሉ ቅዋት ዲብ ለትፈናተ ህጁማት ሻርክ ዐለ። እስትሸሃድ እንዴ ደፊዕ ወዐውቲታት እንዴ ጃቅፍ ዲብ አካናት ብዙሕ ልትሐረክ ሐቆለ ጸንሐ፡ እት ደንገበ እት ወለት ሽክር ለትብህል አካን ናይ ዕርፍ ወቅት ረከብነ። ወለት ሽክር እት ባካት ሐመድሉል፡ ምን ሽዕብ እት ነሳፊት 20 ኪሎ ምትር እብ እንክር ቅብለት ህሉት። እሊ አካናት እሊ ጋድም በራር ቱ። ምን አውሎታት ለልትከሬ

ውሓይዝ እብሊ አካናት እሊ እንዴ ሐልፈ እት በሐር ልትደረክ። እሊ ጋድሞታት እሊ ለቀዳምያም ጅኑድ ሰኒ ለአሙሩ። እሊ ምድር ተእሪክ ብዙሕ ለሐቅፈ መሳክብ ቱ። ዳሽን እትሊ አካናት እሊ ዑሩፍ እት ህላ፡ ከቲበትነ እብ ሸፋግ አስክ ነቅፈ ትበገሰት። ዲብ ሄራር ወለዐልተሐት ሰበት ዐልነ እንዴ ኢንትሐጸብ አሰመነ። ዲብ ለአቱነ እተ አምዕል ምስል ጸርዩ እግል ንትሐጸብ ምዕጥን ወረድነ።

ለእግል መዲነት ነቅፈ እት ክልኤ እንዴ ከፍለየ ለልሐልፍ መሓዝ ምዖ ማዩ ክቡድ ቱ።



እግል ሕጽቤ ገርብ ወልባሰ ሰኒ ሰበት ኢኮን፡ ዲብ እብ እንክር ምፍጋር ጸሓይ ለዐለ ከዞን ማይ እግል ኒጊሰ ሰተትነ። ምስልዬ ተሰፋ እንድርያሰ አርፒጂ ወመሓሪ ግርሰን ዐለው። ክምሰል ጥሰ ለነፊዕ ጎመ ዐረብየት ወእት አካን ሳቡነት ህዩ ቅንሺ እንዴ



ነስኦነ ምን ባካት ዕንክለት ብራውን ትበገሰነ። እብ ምንለዐለ ‘እንዳ ማጥ’ ለልትብህል ባካት ንሄርር ዐልነ። እት ጀፈርለ ምንለዐል መስከብ ማጥ ለህለየ ሰለሰ ዕጩት ሞጥነ ሐቱ ጸዕደ ላንድ ክሩዘር እት ጀፈርነ በጥረት። ሓርያይ ባብ ናይለ ዐረብየት እንዴ ትፈትሐ፡ ምርት

መንደላይ ትሩድ ሺድዮ ካሚረት እንዴ ነስኦ እብ ሸፋግ ትከረ። ወድ-ፈረጅ ልትብህል። በዲር ምስልነ ሰበት ዐለ ሰላም እግል ኢበሉ ምንመ ሐዘኑ ለጸርዩ ‘ትገሴ’ ሰበት ቤለውኒ ህግያህም ሰምዐኑ።

ለመንደላይ ካሚረቱ እንዴ አትራትዐ እግል ልሰውር እንዴ ልትዳሌ፡ እብ ቀዳማይ እንክር ናይለ ላንድክሩዘር ምርት እናሰ ሐጨር ትከረ። ብዕዳም ግራሁ ምርት ዝዚፍ ወምርት ቀጢን ክልኦት ነፈር እብ እንክር ድማን ትከረው። ለሙሰውር ሸንክት ግረ እንዴ ትወለበ እግለ አንፋር

እብ ሕበር ወእብ ምር-ምርት ሰውሮም እንዴ ጸንሐ፡ ካሚረቱ ሸንክትነ አግንሐየ። መዋዲቱ ሰበት ኢረዴናሁ ገጽን እንዴ ሐብዐነ ምኑ ገጽ ሐር አቅበልነ። አዜመ እብ ግራለ አንፋር እንዴ ገብእ መዐደይነ ለዐለ አድብር እንዴ ሰውር ርኤክወ። ምን

ቅብላት ክምሰል አቅመትት እት ሕግስለ ደብር አዳም ጅሞዕ ርኤኑ።

ተሰፋእንድርያሰ “ግርመ ተሰማ ቱ መስለኒ፡ አማንዬ ቱ ማሚ?” ቤለ ዲብ እናሰ ለገዚፍ እንዴ ለአሸር። “ግርመ ተሰመ” ለትብል ስሜት ሐቆ መትደውሻሽ ውቃው እዝ እምርት ሰበት



ዐለት፡ ለኢልአምረ ሙናድል ይዐለ እግል ኢበል እቀድር።

“ግርመ ተሰመ ትቤ” እንዴ እቤ እብ ድግማን ትሰኣልክወ። “ለናይ ጀብሀት ቅብለት ሳሕል ናይብ ቃእድ ለዐለ” ክምሰል ቤለ ትቅብ ሰበት ወደ ዲብዬ ሸንክቱ አቅመትት።

ግርመ ተሰመ በዲር ናይ ክፈል ዳሽ 23 ቃእድ ዐለ። ሐሬ ህዩ ናይብ ቃእድ ናይ ጀብሀት ቅብለት ምፍጋር ጸሓይ ሳሕል ትዩመመ። እት ኤረትርየ ዲብ ለትፈናተ ሕሩባት ለሻረከ፡ ተጅርበት ሐርብ ለቡ ዛብጥ ቱ። ግርመ ሐቆ ትጸበጠ ዲብ አሲሪን ለነብሮ እቱ መዐስክር ዐለ። መደት ሐቱ እብ ሸቅል ዐሬርብ ጋይሰ እት አነ እምበል ዋርድየት እንዴ ልትሐረክ ርኤሁ ዐልነ። እተ መደት ለሀ ሳኪን ክእነ ክምሰል አዜ ነዲፍ ወዕሉም ይዐለ።

ሰርየት ለገብኦ አሲሪን እግል እጅትመዕ እት ሕግስለ ደብር ክምሰል ዐለው ይኣንተብህነ። ለአሲሪን ምን ከሻፈት ዋያረት እግል ልትነጀው ለበብሰ ሸገሪት ሰበት ልትህየም ምን ቃብል እግል ትፈርጎም ኢትቀድር። ክል-ዶል ምስል ድዋራቶም ክምሰል ልትማሰሉ ወድዎም ዐለው። እት ጀፈሮም አጠለታት እት ሕግስለ አድብር በሌዕ ዐለ። እበ ሐርመት ናይለ ደብር ምርት ምነ ሰብ አግል እት ምንክብ ማኑ ፋሰ ወእብ እዴ ገልቡ ህዩ ሞረ ዕክት እንዴ ረፍዐ ተለው ቤለ ዲብነ።

“ሚቱ? አምሐረ እጅትመዕ ወዱ ህለው?” እት ልብል ትሰኣሌነ። አሰሩ ለመጽኦ ክልብ ሸሎሕ እት ፍንጌነ በጥረ። መሓሪ ግርሴ ትግራይት ሰኒ ልትሃጌ። ምስለ በዐል አግል ሰኒ ተሃጀከው። ሸከረትለ ህጅኩም፡ “አምሐረ ህዩ እግል ሚ እጅትመዕ ወዱ?” እንዴ ልብሎ ልትሃገው ክም ዐለው ሐሬ ፈህምክው።

ደበኒት ሆበለት(ውልዋል) እንዴ ፊርዩ ድማን ወድገልብ ልትፈተት ምንመ ዐለ። ጸሓይ ላተ ሕፍን ዐለት። ተሰፋ እንድርያሰ (አርፒጂ) “ያጅማዐ ኒጊሰ ሚ እንወዴ ህሌነ? ናይ እሉም ኢኮን ምን ናይ ኖሰነ እጅትመዕ ማሸጋም ህሌነ” እንዴ ቤለ ህቱ ወመሓሪ ምስል ክባባይ ገብአው። አነ ላተ እግለ አቀምቶም ለዐልኮ አሲሪን ቱለሎም እግል እግነሐ ይዐሬክም።

እት ቀደምለ አሲሪን ሐቱ እብ ዕጩይ ለትሸቆት ጣውለት ሐዋኒት ክሪት ዐለት። እት ረኣሰለ ጣውለት ህዩ እብ ሐጀር ለሸቆ መክረፎን ክሩይ ክምሰል ዐለ አንተብህነ። ምርት ኪን ወእንሰር ልብል ለዐለ መንደላይ ቅንጩብ እግለ መክረፎን እንዴ ረፍዐ “ኡፍ-ኡፍ” ቤለ። ለመክረፎን “ጸጽ-ጸጽ፡ ጸጽ” እት ልብል ሰበት አትዐበዩ፡ እብ ምልሃዩ ጫቅጡ ሐቆለ ጸንሐ፡ እብ አምሐራይት “ሐቱ፡ ክልኤ፡ ሰለሰ፡ ሐቱ ክልኤ ሰለሰ ልትሰመዕ ህለ ማሚ?...” እንዴ ልብል ዐለ ምርት ምነ አሲሪን “አቤ፡ ልትሰመዕ ህለ” ክምሰል ቤለዩ፡ እግል መክረፎን ሰኒ እንዴ አትራትዐዩ፡ “ተማም በገ፡ ከአፎ አስመንኩም? በኪታም ወዐፋያም ማሚ?” እንዴ ቤለ እብ ድማናይት እዴሁ ዲብ ለአሸር፡ ህግያሁ እንዴ ለአተላሌ፡ “እሊ እት ቀደምኩም ትርእወ ለህሌኩም ናይብ ቃእድ ውቃው እዝ ለዐለ ኮሎኔል ግርመ ተሰማ ቱ።” እት ልብል እግለ እት መጥሩ ለዐለ ጋሽ አትኣመረዩ። ለአሲሪን ናይ ለውቀት ጣቅዲት ወተአዩድ ወደው። ለመመቅርሓይ ህግያሁ እንዴ ለአተላሌ---- “አዜ ኮሎኔል ግርመ ዲብኩም እግል ለሓልፈ ለልሐዜ ልእክት ህሌት እግሉ። እብ ሰብር እግል ትታብዕወ እትወሴ” ለመክረፎን እግል ኮሎኔል ግርመ ሀበዩ።

ትተላሌ . . .



ዝክርያት ሙናድላት መርየም ሐጂ ወዳምነ ሐሰን (1ይ ክፈል)

ሓይላት ወሓይላም ቁርኣት ጀሪደት ኤረትትየ ሐዳሴ እብ መናሰበት ዒድ ሕርየት ምን መዲነት ከረን ለአዳለዩ እግል ታሪክ ንዳል ወእስትሸሃድ አዋልድ አንሳት ኤረትርየ ለታይን፡ ኤረትርያት አንሳት ዲብ መደት ንዳል ምስለ ንኡሽ ዕምረን እት ንዳል ተሕሪር እንዴ ተሓበሪየ አስክ እለ የም ዐቤነ ወተዐብነ እንዴ ኢልብለ የመ ክምሰለ እት ማሌ እት ወራት ወጠን ፍሩራት ለህለየ ናይ ሰብዓታት ሻባት ወናይ የም እማት ለክሰሴ ምስል ክልኤ ምናድላት ገዳይም ለገብአት መቃበለት እግል ልቀድም እግልኩምቲ።

መዲነት አፍዐበት ዲብ ወሬሕ አፕሪል 1977 ክምስል ተሐረረት ሻባት አፍዐበት ወድዋራት እብ ብዝሒ ዲብ ሰፋፍ ንዳል ተንክረ እቲ ለዐለየ ወክድ ቲ። እብ ፍንቱይ ለወክድ ለሀይ ምስል ተሕሪር መዳይን ወእብ ምናድሊን ገብእ ለዐለ ሰሚናራት ወእግል ሕርየት ለለአይድ አሴራር ሰላም ገቢል ሽባብ ወሻባት አፍዐበት እብ ብዝሒ ዲብ ሰውረት ፈግሮ እቲ ለዐለው ወክድቲ። እብ ፍንቱይ እት ወክድ ለሀይ አንሳት አፍዐበት ሐቲ ቅንጾት እንዴ ቀንጾየ ጀላብ ሕርየት ወእስትቅላል “ሕርየት አው ሞት” እንዴ ቤለየ እብ ሐቲ ክልኤ ሌጠ እንዴ ኢገብእ እብ መጃምዕ አስክ ሰውረት ተንክረ እቲ ለዐለየ ወክድ ቲ። ምነ ብዙሕ እት ወክድ ለሀይ ለትሰወረ ሰወር ሐቲ መጅሙዐት ናይ አዋልድ አንሳት ለብእተ ዛይደት መሻረከት አንሳት ጀላብ ሕርየት ኤረትርየ ለትአርኤ እንዴ እንተ እንረክቤ። እለን ኣዘ ዲብ ከረን መቃበለት ለገብአት ምስለን ናይለ ወቅት ለሀይ ሻባት ኖሰን ዲብ ሱረት እት ሰፍ ምን ቀደም ለሀለየ ሰኒ ለልትሌሊያተን።

እለን አዋልድ እለን እግለ ቀደመን ለፈግረየ እንዴ ተለየ ህተንመ ግራህን ለለዐርያህን ኢሐግለየ። እብሊ ህይ፡ ንዳል አንሳት ለሃከ ለሀ ዲብ ትበድል ልተላሌ ዐለ። ህተን አሰልፍ እብ ብዝሒ ዲብ ሰውረት ክምስል ፈግረየ ዲብ ባካት ዐደንቱ ተድራብ ዐስከሪ

ለነሰአየ። ላኪን ዝያደት ሽዑብ እግል ለአፍዘዐ ወልዝዘመ እንዴ ትበህለ ዲብ መንጠቀት ትወዘዐየ፡ ከግረ 46 ሰነት እንዴ አቅበልን እግል እለን ክለን ምን ባካት አፍዐበት ዲብ ሰውረት ለፈግረየ አዋልድ እግል ለሓክየ ሱሕፊ መሐመድ እድሪስ መቃበለት ወደ ምስለን። መርየም ሐጂ ወዳምነ ሐሰን ልትበህለ። እግል የም አወላይ ክፈል ካትባም ህሌነ፡ ከመርየም እብ ሰበትለ እት ወቅት ለሀይ ለትሰወረት ሱረተን እበ ትብሉ ነኣነብት ሀሊን?

መዲነት አፍዐበት እት ኣብሪል 1977 ክም ተሐረረት ውላድ አፍዐበት ምን ክልኢቲ ጅንስ እት ሰውረት እግል ልፍገሮ ወክድ ኢነሰአው። እብ ፍንቱይ አዋልድ ናይለ ባካት ለሀይ ህይ እግለ ቀደሚሁ እት ቤት ሌጠ ክሉባት እሉ ለዐለየ ወቀይ እንዴ ጠለቀየ ወጠን አው ሞት እንዴ ቤለየ እብ ሐቲ ክልኤ ሌጠ እንዴ ኢገብእ። እብ መጃሚዕ እት ናድለ ትረአየ። እብ ኣሳስ እሊ ደርብለ ቀደሚህን ለናደለየ ሐዳት እንዴ ተለየ እብ ብዝሒ ኣስክ ሰውረትን ተንክረየ። መሰለን እለን እት ሱረት ትርእወን ለህሌኩም መጅሙዐት አዋልድ እግለ ቀደሚህን ኑድላት ለዐለየ ሐዋተን እንዴ ተብዐየ ክም ፈግረየ፡ ልሰዕ ጭገረን እንዴ ኢቀርጨ ወመቅለማተን እንዴ ኢወርክየ እበ ላብሳቲ ለዐለየ ቀማይሸን ሰለሕ እንዴ ረፍዐየ እግል ወቅት ሐድ ዲብ ድዋራት አፍዐበት (ሻባይ መንደር) ናይ ዐስከርየት ወሰያሰት ደውረት አው ኮርስ እንዴ ነሰአየ፡ እግል ወክዳ ዝያድ ጀላብ እግል ለአውቅየ እንዴ ትበህለ ኣስክ ዐደን አቅበለየ። እት አትፋዝያት ወንዝሞት አዋልድ ወውላድ ህይ ዶር ውቁል አውፊየ። መርየም ወዳምነ ህይ ለእብ እንክር ድገለብ ናይለ መጅሙዐት አወል ወካልእ ለህለየ እት ገብኦ፡ ምነ መደት ለሀ ኣስክ ሃድል-የም ዝናረን እንዴ ኢለአርህየ እት ሄራር ሰፋፍ ንዳላት ኤረትርየ ለአተላልየ ህለየ።

ኣምነ እት ሰነት 1977 ቀደም ተሕሪር አፍዐበት ዲብ ጥግሒ ምስል ዐደ ምንመ ዐለት፡ ተሕሪር

አፍዐበት እብ ክም ትበሸረው ላኪን ኣቡህ አግማሉ እንዴ አትዓየረ፡ ኣስክ አፍዐበት ኣተ እዐም። ሽዑብ አፍዐበት ህይ እብ ተሕሪር መዲነቱ እብ ፈርሐት፡ በርጅ ወሆርያታት ትክበተዮም። እት መደት ለሀ ከረ ኣምነ ዓማረን ምን 13 አው 14 ሰነት ለኢለሐልፍ ዐለ። ኣምነ ዐደ፡ ዐድ ሐሰን ምን በር ኣስክ መዲነት ክም ኣተው፡ ኣምነ እት መዲነት አንፋር ጀማሂር እግል ትርኤ አንበተት። ለናይ ንዳል ንየተ ሐቆ ተሕሪር አፍዐበት ርሽመት ምንመ በጽሐ፡ ለወጠንዮተ ላኪን ቀደሚሁ ተኣነብት።

ኣምነ እት ምስል ዐደ ለዐለተ መንበረት ሰብክ ወሰግም፡ መናድሊን እት ትርኤ እቲ አውካድ፡ እብ ትሉሉይ ኣቡህ ትትሳኦል ዐለት። መደት ሐቲ፡ እብ ንዋየም ዲብ ሳግሞ እት ገበይ መናድሊን ሳደፈምም። ለዶል ለሀ ኣቡህ ምነ አግሉ ጠሊት ሐቲ እንዴ መ'ጠ ክም ሀበዮም፡ ኣምነ እግል ኣቡህ “እሉም ምን ቶም ይብ?” እት ትብል ክም ትሰኣሉቲ፡ ኣቡህ እት ልትሰሐቅ፡ “እሉም እግል ሕርየት ኤረትርየ ለፈግረው መናድሊን ውላድና ቶም ረቢ ልነሰርም በሊ ወለቼ” በልሰ ዲቤ። ኣምነ ምነ ምዕል ለሀ እብ ክሱሰ ንዳል ወናደሎት ሽበህ ፈሀም እግል ልብዩኦ አንበተ።

እት ድዋራት ለዐለው መናድሊን ላሊ ትልህየ ዶል ወዳ፡ ለዐባዩ ሽባብ እት ትልህያሆም ልትሓሮም ዐለው። እት ትልህየ ለልትሐሌ ሐልየት እሉ ህይ ደጋግሞ። ምን እሊ እንዴ ኣስተብዴት ህይ ደውለት ወሕርየት ሚ ክም ቲ፡ ለመናድሊን ህይ፡ እግል ሚ ሀደፍ ናድሎ ክም ህለው፡ ኣክለ ሀንነት እት ልትፈሀመ መጽኦ። ሐቆ ተሕሪር አፍዐበት ህይ ለወክድ ለሀይ ልትሐሌ ለዐለ ሰውርያይ አናሺድ ወሐልየት፡ ለዐለ እለ ሽዑር ወጠንዮት ዝያደት ኣትሐሶሰዩ ዲቤ። ለዐባዩ ሽባብ አፍዐበት ቀደምለ ተሕሪር እት ሰውረቶም ሐብራም ዐለው። ምነ ወክድ ለሀይ ለናደለየ አዋልድ ዓሽ ሓምድ (ወለተ እግል ምሔርባይት እምነ ዜነብ ያሲን)፡ ዐለውየ፡ ኣምነ ወፍንረት ኩለን ንዳል ፈግረየ።



መርየም ሐጂ ወዳምነ ሐሰን ማሌ ወየም

ኣምነ ንዳል ጀላብ ሕርየት! ኣምናመ እግለ ቀደሚህ እት ንዳል ለፈግረየ አዋልድ እግል ተዐሬ ኢሰክበት። እግል ምናድሊን እብ ፍንቱይ ህይ እግል አንሳት መናድላት ዲብ ትርኤ እቲ ወክድ፡ “ምዶልቲ ገብእ እለን ለእመሰል ወክሰመልህን ሰለሕ ወዝናር ለእትዐንደቅ” ለልብል ሽዑር በይአየ። “እት መደት ለሀ እብ ሲያሰት በሽልነ ወፈዝዐነ ከናደልነ ብሂል ሐሰት ቲ። ለምናድሊን ሐውናቶም፡ ጀላብ ሕርየት ወእስትቅላል ኤረትርየ ህይ ናድሎ ህለው፡ ሰበት እሊ ሕናመ ደርዐም ወአሰርም እግል ንትብገስ ከእግል ንናድል ህለ እግልነ እምብል ዐልነ” ትብል ኣምነ ሐሰን።

ከረ ኣምነ እግል እለ እንርእየ ለህሌነ መጅሙዐት እንዴ ከወነየ እግል ንዳል ወሞት ወቅታል ለተዐንደቀየ እት መደት፡ ለጀማሂር እግል ሽባብ እብ ዓመት ወአዋልድ አፍዐበት ህይ እብ ፍንቱይ እግል ለአፍዘየ ወልነዝሞ ልጸገሞ ዐለው። ምነ ናይለ ወክድ ለሀይ ሰውራ ሐልየት ክምስል ለሐሉ ወዳ ዐለው። ሐቲ ምነ እት ወክድ ለሀይ ሽባብ ተኣፈዝዐ ለዐለት ነፈር ጀማሂር ህይ ልኡል ገብረኣብ ዐለት። ምነ ናይለ ወክድ ለሀይ አናሺድ ሰውረት፡ “እግል ሕርየት ሽዑብነ ለኣስተሸህደው ሐውኑ ዐይኖም ሰለም ዘየብሉ” ወለመሰሉ ናይለ ወክድ ለሀይ አናሺድ ወሐልየት ዝያደት እግል ሽባብ ክምስል ናድሎ ወእግል ሕርየቶም ዲብ ሰውረት ክምስል ልትሓበሮ ወዳ ለዐላ ቲ።

ለምን አፍዐበት ናደለየ አዋልድ እሊ ክምስል ፈሀመየ፡ “ሕናመ እግልሚ ይእናድል? ጀላብ ሕርየት ወእስትቅላል እግል ንናድል ወእግል ነስተሸህድ ብነ” እንዴ ቤለየ ዲብ እሊ እንርእየ ለህሌነ ሰፍ እንዴ ትሰርሰረየ እግል መደት ሐጫር ዲብ ሻባይ መንደር ድዋራት አፍዐበት እንዴ ትደረበየ ዐለመየ ህተንመ እብ ዶረን እግለ

ለኣፈዘዓህን ለዐለየ ጀማሂር እንዴ መስለየ እግለ ላብሳቲ ለዐለየ ልባስ እንዴ ኢቀይረ እግል ሽዕብን ወወጠንን ሰለሕ እንዴ ጸረየ ክል ምነን ዲብ ቤተ እንዴ አቅበለት ዲብ አፍዘየት ወንዝሞት ሽዑብ ኣተየ።

መርየም ሐጂ ሐቲ ምነ ምስል ኣምነ ሐሰን ዲብ እንርእየ ለህሌነ መጅሙዐት ምንቀደም ሰፍ ጸብጠት ለህሌት ቲ። ግረ መርየም ለህሌት ህይ ኣምነ ሐሰን ቲ። ወለት ሐጂ እብ ሰበትለ ታሪካይት ሱረት ዲብ ትትሃኔ ክእነ ትብል፡- “ ምን ወክድ ተሕሪር አፍዐበት 1977 እንዴ ኣስተብደው ሽባብ አፍዐበት እብ ዓመት ወአዋልድ አንሳት እብ ፍንቱይ ለበይአየም ሽዑር ንዳል እንዴ ትብገሰው ናድሎ እት ህለው፡ ህተንመ ምን ሐወን ወሰናተን እንዴ ኢተርፈ እብ አፍራድ ወመጃሚዕ ዲብ ሰውረት እግል ልተንክረ ኣስተብደየ” ትብል መርየም። “እሊ ህይ፡ ክምስል ኣምነ ለቲለተ፡ ለወክድ ለሀይ እለን አዋልድ እለን ናድለ ዲብ ህለየ እብ ሲያሰት እንዴ በሽለየ እንዴ ኢገብእ፡ እት መደት ለሀይ ሽባብ ኤረትርየ ክምስል ፋሽን ኣስክ ሰውረት ተንክር ሰበት ዐላቲ ህተንመ እለ መጅሙዐት እለ እንዴ ኣትብገሰየ ዲብ ንዳል ለተሓበረየ” ትወስክ መርየም።

እብሊ ህይ ምን አፍዐበት ወድዋራት ክምስል ክሉ ኣርካን ኤረትርየ አዋልድ እብ ዶልዶሉ ዲብ ንዳል ተሕሪር ልትሓብረ ዐለየ። ለእብ ምናድሊን ገብእ ለዐለ ሰሚናራት ወዕፌ ዓዳት ክምስልሁመ እብ ሽዑብ ገብእ ለዐለ ኣሴራር ሰላም ህይ ዲብ እሊ ናይ ንዳል ዶር ዐቢ ዐለ እግለ። እብ ክእነ ህይ አዋልድ አፍዐበት ሐቲ መጅሙዐት እንዴ ከወነየ ክምስል እለን እንርእየን ለህሌነ እግል ንዳል ሽምብርኪተን ወጭለየ ወዲብ ሰፍ ንዳል ክምስል ተሓብረየ መርየም ሐጂ ዲብ የም እንዴ ገብኦ ተሓኪ።

ልተላሌ....



1977 ምስል ለትብገስት መጅሙዐት፡ መርየም ወዳምነ



መዳልያይ፡ ሙሃንድስ መዋእል ደበሳይ ተርጀመት፡ ሳልሕ ገመ

ለበዝሐ እግል ሽዑብ ለልትቀደም ማይ ዓማቱ ምን ተሐት አርድ አው ናይ ምን ለዐል አርድ ዲብ ገብእ፡ ርሶሕ አው ሕምሩግ እግል ልግበእ ቀድር። ነዲፍ ማይ ክሉ ረአሱ ሕብር አው ጸነ ወጠምጠም አለቡ። ማይ እት አምዕላይ መናበረትነ ለዐቤት አካን ጸብዮ። ዝያድ 70% ምን ርሕብነ እዲነ ህዩ እብ ማይ ለትክለለ እት ገብእ እብ ሸክል ምሒጣት፡ ኡብሐር፡ መራታት፡ ወሓይዝ፡ መሓዛት ወበረድ ከምሰልሁ መላለት ለቡ ዲቡ ልትረከብ። እምበል እሊ ለበዝሐ ክልቀታት ሔዋን ወነባት እብ ማይ ለትበናቱ።

ዕሙማይ እብ ሰበት ማይ ንትሃጌ እትህሌኑ፡ ክል ዶል እግል ዎሮ ፍንቱይ ክድመት አው ሀደፍቱ ለእንሸርሕ። ክም መሰል ነዲፍ ለልትሰቱ ማይ አው እግል ሰናዐት ለገብእ ዶል እንብል ክሉ ለእንረክቡ ማይ ነዲፍን ሰበት ኢኮን፡ ክመ ህለዩ ዲብ መንፈዐት እግል ተውዕሉ ናይ ማይ ሰፋያት ለትሐዘኩ። ለልትሰቱ ማይ ለዝም ነዲፍ ወምን ክሰሐ ለትሰለመ ዲብ ዓፍየት መደረት ለኢለአመጽእ እግል ልግበእ ቡ።

ምን ለዐል ለእንርእዩ ሕብር ወሐሸራት፡ እግል ለእንሰትዩ ማይ እንዴ ሸናህነ ክም ይኢንቀርቡ ወድዩ። ለበዝሐ ወክድ ማይ ምን ከደን ለእንርእዩ ሕብር፡ ጸነ ክመሰልሁ መጠምጠሙ ምህምቱ። ክም መሰል ምን ቅያስ ወለዐል መሪር እግል ልግበእ ቀድር። ማይ በሐር ርሕነ ምንገብእ እግል ትሰተዩ ልግበእ ወእት ለትፈናተ መናፍዕ እግል ተውዕሉ ኢልትቀደርኒ። ናይ



እሊ እንብረ ለህሌነ እዲነ ማይ ለ 97.5% መሪርቱ። ለተርፈ 2.5% ህዩ ዋዑም ማይ እትገብእ ዲብ ብለቅ፡ አከናት በረድ አው ህዩ ምን ተሐት አርድ እንረክቡ። ጠለብ ለልትሰቱ ነዲፍ ማይ ዲብ እዲነ እብ ሰበብ ተእሲር ሓለት ጀው ምን ወክድ ዲብ ወክድ እት ወሰክ ገይስ ህለ። እብ ፍንቱይ ህዩ ዲብ ግንራራብ በሐር ወጀዛይር ለልትረከብ ሸዐብ። ሰበት እሊ

ምን ማይ በሐር ማይ ሰፊዮት ላዝም ለገብእ። እትሊ ወክድ እሊ ለትፈናተ ናይ ተክኖሎጂ ሰፋያት መሪር ማይ እንቡት ህለ። ዎሮ ምን እዲነ እብ ለረሕበት ገበይ ትትነፈዕ እቡ ለህሌት “ቅብላት ቅብላት ለልትከራዕ” (reverse osmosis) ለልትበህልቱ።

“ቅብላት ቅብላት ለልትከራዕ” ለልብል ሸቁል ናይ ሰፊዮት ማይ እግል እግል ንሰፍዩ ሓዘያም ለህሌነ ማይ እብ ለትወቀለት ሓለት ናይ መቶር እብ ዎሮ ሸብህ ሰፊዮት እንዴ ሓለፍከ ምን መዓድን ክም ልትበላሕ ውድዮቱ። እብ ሰበት ቅባል ቅባል ለልትከራዕ ግሩም ፈህም ጀላብ እግል ለህሌ እግልነ ላኪን፡ ጠቢዕያይ ለልትከራዕ ሚ በህለትቱ? እግል ነአምር ወጅብ።

ለልትከራዕ ለእንብሉ ጠቢዕያይ ዘህረት እትገብእ፡ ዎሮ ምን ምህም ናይ ጠቢዕት ሓለትቱ። ክልዶል ዎሮ ሐድ ሕፍሰት ለቡ እብ ጠቢዕያይ ሓለት ዲብ ብዘሕ ሕፍሰት ለቡ እግል ሊጌስ ቱ ለልሐዜ። ክም መሰል ዎሮ ምሉእ ግራብ፡ ሰኒ ድሁር ማይ ጩወት መራረት ለቡ፡ ቅብላቱ ዎሮ ምሉእ ግራብ ማይ ብዘሕ ናይ ጩወት ሐፋሰት ለቡ እንዴ አዳሌነ ዲብ ፍንጌህም ዎሮ ሸብህ ኔዝሓይ ቅላፍ (መምብረይን) እንዴ ወዲነ እንፈናትዮም። ሐቆ እሊ እብ እንክር ናይለ ድዲፍ ሐፋሰት ናይ ጩወ ሕቃቅ ላቡ ማይ አሰክለ ብዘሕ ሐፋሰት ለቡ ናይ ጩወ ሕቃቅ እግል ሊጌስ ለአሰብዴ። ነዜሕ ህዩ እንብሉ።

ሸብህ ኔዝሓይ መምብርና ለእንብሉ እብ ለትሐደደ አቶምስ

(atoms) አው መለክዩል (molecule) ክም ለሐልፍ ሌጠ ለወዴ ቱ። ክም መሰል ዎሮ ሻሽ ናይ ባብ እምበል ሃወእ ብዕድ ኢልሓልፍኒ። ቢጋእ “ ቅብላት ቅባል ለልትከራዕ” ለልትበህል አግቡይ ናይ ለልትከራዕ ቀዩሮት አው ቀለቦትቱ። እሊ እግል ነፈዞት ላኪን ዲብ ቅብላት ቅባል ለልትከራዕ እብ እንክር ናይለ ለሐፍሰ ሕቃቅ ጩወ ደቅዋ እግል ንትነፋዕ እግል ለአትሐዜናቱ። ዲብ



ቅብላት ቅባል ለልትከራዕ ለንትነፋዕ እቡ መምብረይን፡ እምበል ናይ ማይ መሉኩልስ ለገብእ ናይ ጩወ አው አርዋሕ ልአቡ ከምሰልሁ መባኮርያ ኢልሓልፍኒ። ሰበት እሊ እግል ማይ እብሊ ሸብህ ኔዝሓይ መምብረይን እግል ነሓልፋ ወምን ናይ ጠቢዕት ክልቀቱ ለትወቀለ ደቅዋ እግል ለትሐዜናቱ። ክም ነቲጀት ህዩ ምን ጩወ፡ መዓድን ወምሰምመት ሓጃት ሕር ላቱ ነዲፍ ማይ እግል ልትረከብ ቀድር።

እግቡይ ሸቁል ቅብላት ቅባል ለነዝሕ

አግቡይ ሸቅየት ቅብላት ቅባል ላቱ ኔዝሓይ፡ እብ ዎሮ ናይ ለትወቀለ ደቅዋ ለወዴ መቶር እንዴ ወዲነ እግል ሕፋስ ሕቃቅ ናይ ጩወ እብ ዎሮ ሸብህ ኔዝሓይ መምብረይን ነሓልፋ። ክሉ አው

ልልእክ ክልኤ ኖዕ ማይ ንታኬ። ለዎሮ ነዜሕ ማይ ለእንብሉ እትገብእ ጽበጡ ሕር ምን ለገብእ ክሰሐ፡ ጩወት ወመዓድን ቱ። ለካልኣይ ህዩ ክሎም ለክሰሐ እበ ለዳለ ሸብህ ኔዝሓይ መምብርና እግል ልህለፎ ለኢቀድሮቶም። ክም ተውሳክ ሕፋስ ማይ ጩወ አው ግማመት እንዴ እንቤ ህዩ እንሰምዩ። እሊ ክእኒ እትእንቱ ላኪን ሸብህ ኔዝሓይ መምብርና ሐሳስ ሰቡቱ ውቁል መትሃፋዝ ጠልብ። ዎሮ ምን ማይ ጩወ ዲብ መምብርና ቀደም እትዩቱ ራዐዮት ለአትሐዜ።

መግደረት ራዐዮት ሸብህ ኔዝሓይ መምብርና

እግል መምብርና መግደረት ራዓዮት እግል ሊዴ ለቀድር ላትፈናተ አላት ህለ። ዎሮ ምን ህዩ “ብዘሕ ጠበቀት ለቡ ሰፋያት (multimedia filter)” ልትበህል። ዲብ ቀብቱ ክም ሐጸ ‘ሮማናይን’ ለልትበህል መዓድን ለከምክም እትገብእ፡ ዲብ እንክሩ ተሓት ህዩ ሕጽሕጽ ቡ። አግቡይ ክርዮቱ ህዩ ለዐበ ወለ ቀለ ዲብ ለዐል፡ ለነእሽ ወለ ኩብደ ዲብ ተሐት።

አግቡይ ሸቁል እበ ከሰሰ እግል ዐቢ ርስሐት ዲብ ለዐል፡ እግል ንኡሽ ህዩ አሰክ ተሓት ነድፍ። እሊ አግቡይ ነዳፈት፡ እተ አለት ናይ ቅብላት ቅባል ነዜሕ ክምኩም ለህለ እትገብእ እግል ሐሳስ ክፋል መምብርና ምን እኩይ ግማመት፡ ዕሌለ በሐር ወለበዕ ዳፍዕ። እምበል እሊ ለትፈናተ ሰፋያት ክም ‘ካርቲጅ ወካርዮን’ ለልትበህል አላት ምን ጸኑ፡ ባክተርያ ወብዕድ እብ ሰፊዮት ምን ለትመጽእ መደረት ናይ መምብርና ለልአደምንቱ። ክም ነቲጀት ምን ለኢተአቀብል ደማር መምብራና ወለ ኢለትሐዜ ተካሊፍ ለአድሕን።

መምብራና ናይ ቅብላት ቅባል

ንዝሐ ክም ለትሐዜ ናይ ቅብላት ቅባል ንዝሐ አለት እንዴ ገብእ ሰበት ከድም ትሩድ መትሓፋዝ ጠልብ። ዎሮ ምን ህዩ ትሉሉይ ወርቱብ ነዳፈት ወታብዖት ቱ። መምብርና ዲብ ኖዕ ለእሰፍዩ አሳሰያይ ማይ እንዴ ረከዘ ዲብ ሰነት ምን 1-4 ወክድ እግል ንነድፋ ወጅብ። እሊ ላኪን እብ ሰብ መቅደረት ናይለ ኖዕ አለት ወፈህም ለም ሙሃንድሲን አው መኣሰስት ሌጠ እግል ልግበእ ለቡ ቱ።

ኤረትርየ

ኤረትርየ ዲብ አግደ አርደ ሐድ 1,350 ኪሎ መትር ለገብእ ግንራራብ በሐር ትመልክ። ሐድ ለኢኮን ብዝሐ ሽዑብ ለበን ደገጊት ህዩ ዲብ ጀዛይር ወግንራራብ በሐር ህለ እለ። ሰበት እሊ ምሰለ ምን ወክድ ዲብ ወክድ ወሰኩት ብዝሐ ሰካን ናይ እሊ ደገጊት እሊ ብዘሕ ለወደ መሻክል ነዲፍ ማይ ሲቶ ለዐበ ተሐዲ ዲብ ደገጊት ወግንራራብ በሐር ጋብእ ለህላቱ።

እብሊ ቅብላት ቅባል ለልትከራዕ ኔዝሓይ እንዴ ትነፋዕከ ሰፊዮት ማይ በሐር ምሰለ ለህለ እሉ ጀዋእዝ በህለት ለጠልቡ ኖዕ ጣቀት፡ ዲብ ድዋር ላህለ እሉ መደረት ህዩ ሰኒ ሕድት ሰበት ተ መቅደረት አዳም ወፈዛዐት ሽዑብ እንዴ ዓቤክ ዲብ አርህዮት መሻክል ነዲፍ ማይ ሲቶ ዐባይ ሐዞት ክም ተህሌ እሉ ሸክ ለኢአለቡቱ። ሰበት እሊ እብ መግደረት ሙሃንድሲን ውሓረት ርዝቅ በሐር ወሰብ ሸርከተ ረዩም ድራሳት ወጀርቤ ሐቀለ ገብእ ዲብ ሳዐት 1,000 ሊትር ምን ማይ በሐር፡ ለትሰፈ ለልትሰቱ ማይ ለተአፈሬ አለት ሸቂት ህሌት። ለድራሳት ወጀርቤ ትሉሉይ ገብእ ምንመ ህለ እግል እሊ ለህለ መሻክል ነዲፍ ማይ ሲቶ ግንራራብ በሐር እግል ዲመ ሐል እግል ልርኩብ ህዩ ሳኢየት ለልህይብ ጀርቤ ጋብእ ህለ።



ዶ/ር ዑመር ዑሰማን

ወድ አዳም ለትፈናተ ለመድ ወአክላቅ መልክ። እት ለገአ ወቅት ወአካን፤ ህዬ እት ነባሪ ገቢሉ ለኢልትሐሰር ነፈር መሰሉ እንድኢኮን፡ ምን ነባሪሁ እንዴ ፈግረ እግል ልንበር ክም ኢቀድር ብሐሳት ሸረሐ። ምሮ ገቢል ምን ብዕድ ገቢል ለፈንትዩ ህዬ አክላቁ፡ ለመዱ፡ ዓዳቱ ወነባሪሁ ቱ። ነባሪሁ እሻረቱ ቱ፡ ልትፈረግ፡ ልትፈቱ ወልትሐመድ እቡ። እሊ ምህም ነባሪ እት አተላለዮቱ፡ አውረሶቱ ወአትሳናዩ ህዬ እግል ክል ገቢል አው ክፈል ገቢል ምህም ቱ። እትለ ሓለት እለ ህዬ እግል ሚቱ እብ ሰበት ነባሪ ወአክላቅ ንትአየሰ? አሀምዮቱ ሚ ተ? አትሐዘዮቱ ህዬ? እሊ አክላቅ ወነባሪ አክል እሊ ምህም ሐቆ ገበአ ምስለ ዔጻት ገቢል ሳቶም ሻባብ ወለእት ኩልያት እንዴ አተው እግል ወጠን ወሽዑብ ገጽ ቀደም ክም ለአሳድር ለወዴ ዕልም ከሰቦ ለህለው አንፋር እብ ከአፎ ልትጸበጥ፡ አመሮቱ ወመትሐራክ እቡ ምህም ገብእ።

ነባሪ/አክላቅ ዕላመት ናይ ለገአ ነፈር፡ መአሰሳት ወገባይል እንዴ ትበሀለ ልትሸረሕ። እብ ብዕድ እንክርመ ነባሪ ሕርያናትክ፡ አፍካርክ፡ ዲነ ወቀራራትነ ሸፊሕ አውመ አክሬዕ ናይ እሎም እት ለዐል ለሸርሐናሆም ሓጃት እንዴ ቤልነ ልትሸረሐ። እት ክል ለእነሱ ሕርያን ልግበእ መቀራር፡ ነአንተብህ እሉ መኢፋሉ እብለ ኢከሰስ ምስል ለነአምን እቡ ወለትሰበለ እትነ ነባሪ/አክላቅ ልተንክብ።

ሰበት እሊ፡ እግል ንዋፍቅ ወኢንዋፍቅ፡ ንውዴ አው ንትገሴ፡ እግል አሮ መጃል ራቴዕ አው ከለጥ እግል ንቀርር፡ መርጀዕነ ለነአምን እቡ ነባሪ ቱ። ነባሪነ መዋቅፍነ ለሸፊሕ፡ ዕላመት ጅንሰዩትንሰ ቱ። ናይ እንሳንዩት ጅንሰዩትነ ህዬ ፍገሪት ዓዳትክ ነባሪክ፡ ለመድክ፡ እጅትማዕዩትነ ወናይ ከርሰ ወበረ አፍካርና ተ። አክላቅነ ወነባሪነ ህዬ ምስል እሎም ትሩድ መትጸባጥ ቡ። እብ ክምኩም ዶል እንርእዩ አክላቅነ እግል ናይ ክል አምዕል ወራታትክ፡ ሕርያናትክ፡ አፍካርነ ወቀራራትነ እቱ ተእሲር ሰበት ወዴ፡ ወእት ሐያትክ፡ ምስተቅበልክ፡ ዐውቴነ ወፈሸልነ ምህም ሰበት ቱ ውቁል መትሓፋዝ ለአትሐዝዩ።

ነባሪ ናይ አንፋር፡ ገቢል፡ ሰውርያይ፡ ወጠንያይ አው እድንያይ (ናይ ክሎም ውላድ

አዳም) እንዴ እንቤ እግል ንካፍሉ እንቀድር። አክላቅያት እት ሐያትነ ምን ገቢልክ፡ መልህያምክ፡ መደርሲክ፡ አጥራፍነ ወዝያደት ክሉ ህዬ ምን ዓኢለትናቱ ለእንደርሱ። እት ክል ዕምር ወስነት እግል ንውረሶም ወንትረቤ እቦም ዋጅብ ቱ። እት ኮለጃት አው ጃምዓት ለህለው ደረሰ ከፎ አክላቅ ወነባሪ ናይ ገቢሎም ለሀሌ እሎም እት ለልብል መጃል፡ እሰልፍ እሎም ደረሰ እሎም እብለ ነብሮ እቱ ገቢል ፍንቱይ ሸረፍ፡ መትከባት ወእሕትራም ልትህየቦም። አሳሰ እሊ ሸረፍ፡ መትከባት ወእሕትራም ህዬ ምንለ ገቢል እት ድራሰት ለህለ እሉ ፈሀም፡ ወፈጅር እሎም ደረሰ እሎም እግል ወጠኖም ገጽ ቀደም ለለአብሎ ክምቶም እብ ደማነት ቱ። ገባይል ህዬ ምን እሎም ደረሰ እሎም ሰአየት ዐባይ ቡ። እሊ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ለገቢል፡ እሎም ደረሰ እሎም ላሊ ወአምዕል እንዴ ለሀበው ምን ሰናቶም ለፈደበው፡ ለከድመ ልትዐወት ለልብል ፍክር ክም ቦም ለለአምን ቱ።

እሊ እግል ኖሱ ዶል እንርእዩ ነባሪ ቃሊ ቱ። እሊ እት ሕሳብ ዶል ነአቱ፡ ህዬ ደረሳይ ኩልየት ልግበእ መጃምዓት እሊ ሸረፍ እሊ ለልትመጣወር አደብ፡ አፍካር ወጥራል እግል ልምለኮ ወጅብ። ሰሮም ምነ ደረሰ ኩልየት ልግበአ መጃምዓት እግል ልምሎኮም ለወጅብ አክላቅ ህዬ እሎም ለተሉ ቶም።

1, ረታዐት ወአማን
ረታዐት ወአማን አሳሰ ሰኒ አክላቅ ወአደብ ተን። እሊ ጠባዬዕ እሊ እት አምዕላይ መንበሮነ ሐቆ ተዐንደቅናሁ ላባም ወዕጉላም ወዴክ። ረታዐት ወአማን ናይ ክል አምዕል ጽዋሩ ለወደ ነፈር፡ ፋሬሕ፡ ልወቅ፡ ዕዉት ወጋኔዕ ክም ቱ ብሐሰ ብዘሕ ለአክድ። ረታዐት ወአማን ምስል ድራሰት እብ ከአፎ ልትጸበጠ እንቤ ምን ገብእ ህዬ፡-

ናይ እምተሓን ፍገሪት፡ ሸቅል ቤት፡ ብሐሰ ልግበእ መለልትህዩብ ለዲግሪ ወዲብሎመ እት ረታዐት ወአማን ለአትንክበ እግል ልግበእ ቡ። እሊ በህለት ደረሳይ ለረክበ ፍገሪት እንዴ ተዐበ ለረክበዩ ፍገሪት ለሀበቱ እግል ትግባእ በ በህለት ቱ። እብ ንግል፡ ረሸዋት ውበዕድ ለትትረኩብ ፍገሪት አክረት አለቤ። እት ረአሰለ እግል ደረሰ ጃምዐት ወኩልያት ውቁል ሸረፍ ወእሕትራም ለለሀይብ

ገቢል ለልአመጽኦ ተአሲርመ ቀሊል ኢኮን።

እብ ንግል ወረሸዋት ለትረከበት ፍገሪት ፈጅር ሐቆ መድሐራትመ እት አካን ሸቅል እግል ልደገም ለህለ በክት ዐቢ ቱ። እግል መሰል እብ ክእነ ገበይ ለደሕረ ደረሳይ ዕሉም-ሐርሰ ሚ ተቅዩር እት ዐቦት እተይ ወጠን ወሐረሰቶት እግል ለአምጽእ ቱ? ደረሳይ ሕክምነ ሐቆ ገአ ህዬ እብ ከአፎ ሐማይም እግል ልዳዌ ቱ? እብለ ገበይ ለደሕረ መሀንድሰ ከአፎ ለትመሰል ዐማረት እግል ልሸቄ ቱ? ደረሳይ ሲዮሰት ገአ ምን ገብእ ህዬ? ደረሳይ እቅትሳድ ዶል ቱ ህዬ? ሰበት እሊ እግል እሊ ሰአላት እት ሕሳብ እንዴ አተ ረታዐት ወአማን አግደ ጽዋር ደረሳይ ክልየት ምህም ወበደለ ለአለበን ተን እግል ኒበል እንቀድር።

2, ሸረፍ
ሸረፍ ወእሕትራም ለልትበሀል ብዕዳም አንፋር ምህም ክም ቱ አመሮት ወመትከባት ለአሸር። እግል ብዕዳም ሸረፍ ወእሕትራም ሀዩብ ህዬ እግል ነፍሰክ ለክምስልሀ ፈዲ በህለት ቱ። ክምስለ እግል ነፍሰክ እብ ሸረፍ ወእሕትራም እግል ትንሰእ ለተሐዝዩ እግል ብዕዳመ እብለ ዕን እግል ንርአዮም ለአሰትህል።

ደረሰ ክልያት ወጃምዓት ህዩ ለበዝሐ ወቅቶም ምስል ሰበት ለሓሉፋ ወሕበር ለነብሮ ሰበት ቶም፡ ምስል መሳኒቶም ለህለ እሎም መትሳዳይ ወእብ ሸረፍ ወእሕትራም ነቢር እት ዐውቴሆም ተረት ዛይደት ቡ። ሸረፍ ወእሕትራም እግል ምደርሲኖም፡ መሳኒቶም፡ ሸቃለ ኩልየት ሀዩብ ምን ደረሳይ ጃምዓት ለትጸበሩ ቃሊ አክላቅ ቱ።

3, ምክ ፍቶሕ (Open mind)
ፍክር/ምክ ፍቶሕ በህለት እግላ ናይ ብዕዳም አንፋር ረአይ አው አትዐገቦት ሰሚዕ ወእት ሕሳብ አተዮት ቱ። ፍክር ፍቶሕ ለመልክ ነፈር ናዩ ፍክር ሌጣቱ ራቴዕ አው አነ ለእቤለ ሌጠ ትግበእ ኢልብል። እግል ዝያድ ጎማት ወምክር በክት ለሀይብ፡ ለህለ እሉ ፍክር ወረአይ የምክን ከለጥ እግል ልግበእ ክም ቀድር ለአንተብህ። ደረሳይ ኩልየት ህዬ እግል ክል ረአይ ወፍክር ድራሰት ልግባእ መብዕድ ፍክር ፍቶሕ እት ባሕሰ ወፈትሸ እግል ልትከበት ቡ። ጅምዓት ወክልያት አካን በሐሰ ወሕፍዝ ሰበት ተን ምለዐል ክሉ ፍክር ፍቶሕ ለአትሐዝዩን። ምክ ፍቶሕ እበ ለአትበግሶም አረእ ወአፍካር ናይ ሕበር ፈሀም እት አምጸኦት ወናይ ሕበር መባጽሕ

ሀለዮት ዐባይ ተረት ቡ።

4, ዲሲፕሊን
ዲሲፕሊን እብለ ህለ ቀዋኒንለ ክልየት ገዩሰ ወምኑ ኢፈጊር ለአሸር። እብለ ቀዋኒን ኢገዩሰ ህዬ እት ናይ ሕበር መንበሮ ወካድም ደረር ለአመጽእ። እብ ቀኑን መአሰሰትከ/ጃሚዐትከ ገዩሰ ደረጀት ተጠውር ምጅተመዕ ለአርኤ። ለገአት መአሰሰት ትግበእ መነፈር ምለዐል ቃኑን እግል ልግባእ አለቡ።

ክል ክልየት ምስለ ለገይሰ ቀዋኑን አክላቅ እግል ደረሳህ ተአፈግር። እቡ ገዩሰ ህዬ ናይ ደረሳይ ተረት ቱ፡ እግል መሰለሐቱ ሰበት ገበአ። እሊ ቀዋኒን እግለ ምህም አክላቅ ክም ልትናየት ወልጠወር፡ እግለ ለኢለአትሐዜ አክላቅ ህዬ ክም በዴ ወልደሀር ወዴ። ዲሲፕሊን ለአለቡ ገቢል ህዬ ክም ጩውት ለአለበ ነብራ ቱ።

ዲሲፕሊን እት አካን ሸቅል፡ ጅውት ዓኢለት፡ መአሰሳት ውብዕድ ምህም ሰበት ገብአ፡ ሸቄ እቡ። ምለዐል ክሉ ህዬ እኩብ ናይ አንፋር እተ ሀለ ዲበ ኢነት አው አካን አትሐዘዮቱ ምህም ቱ። ክል ነፈርለ እኩብ እበ ዲሲፕሊንለ መአሰሰት ገዩሰ ህዬ እት ሰርገለ መባጽሕ ሕበር ተረቱ ዐባይ ቱ።

5, ከሃሎ
ከሃሎ እግል ናይ ብዕዳም አንፋር ሸዑር እት ሕሳብ ወምን ናይክ ለትፈንተ ፈሀም ለቦም አንፋር እት ሕሳብ አተዮት ሸፊሕ። አንፋር እብ ጠቢዐት ዕምሮም፡ ሸክሎም፡ ሕብሮም፡ ህግያሆም፡ ዲኖም፡ ቆምያቶም ውብዕድ ለትፈናተው እግል ልግብኦ ጠቢዒ ወክቡት ቱ። ደረሰ ኩልያት ወጃምዓትመ ክም እለ እት ለዐል ለረኤናህ ለትፈናተው ቶም። እግለ ፈርጎም ህዬ ክም ግርመቶም እንዴ ዐለበዉ እት መሰለሐቶም እግል ለአውዑሉ ቦም። ለዎሮ እግሉ ለይህሌት እግል መለሀዩ ተሀሌ። ግርመት እድንዩት ፍንቲት እት ምግብ ክል መክሉቅ ሀለዮት ቱ። ከሃሎ ወመትሐማል ህዬ አሳሰ ድምቅራጥየት ቶም።

6, መስኦልየት ርፍዐት
መስኦልየት ርፍዐት በህለት እግላ እት ኩሉ ትወድዩ ካድም ለመጽእ ሰኣል አው ከለጥ መትከባት ቱ። መስኦልየት ለረፈዖ አንፋር እግል ከለጦም እት ብዕድ ኢማሶ። ክእኒ ሰበት ገብአው ህዬ እብ ብዕዳም አንፋር ዐባይ ኩብቴ ቦም ወመፈተይ ቶም። ደረሳይ ክልየት ህዬ መስኦልየቱ ለለአምር ወለረፈዕ እግል ልግበእ ምነ ምህም አክላቅ ቱ።

ምስኦልየት ረፈዕ እብ ነፍሰክ ቱ ለለአንብት። ናይ ክል ከጥዋትከ ወቀራራትከ ምስኦልየት ረፈዕ እብክ ወምን ነፍሰክ እግል ለአንብት ቡ። ሐቆ እሊ ህዬ ናይለ ምስልክ ለደርሶ ወነብሮ መልህያምክ መስኦልየት እግል ትርፈዕ ዱሉይ ግብአት ለለአትሐዜ ምህም ጠባይዕ ቱ። ድረሳይ ክልየት ምስል መልህያሙ ደረሰ እብ ሕሸመት ወእሕትራም ነቢር ናዩ መስኦልየት ቱ።

ምስል ምድረሲኑ ወክሎም አንፋር ክልየት እት መክር ወገሚ እግል ሊግስ ወጅቡ። ምስል ሸቃለ ክልየት ህዬ እብ አደብ ወእሕትራም ገዩሰ ገበዩ ለአጠፌሕ ወክም ልትዐወት ወድዮ። ክሉ ዐፍሸ ክልየት እብ ዋጅብ እግል ልትነፈዕ እቡ መስኦልየቱ ቱ። እሊ ሌጠ እንዴ ኢገብእ ናይ ደራሰት አሸቃሉ እብ ዋጅብ ወእት ወቅቱ እግል ልሰልሞ ለአትሐዜ። ሸዐቡ እብ ምራዱ እግል ልክደም ክል ዶል ዱሉይ እግል ልግባእ ቡ። ምን እሊ ለእንርእዩ ምን ተሀሌ መስኦልየት ርፍዐት ምህም ወአግዳ አክላቅ ቱ።

7, መደሃር
መደሃር እግል አፍካርከ/ረአይክ ወምራድክ እብ እሕትራም ወአደብ እግል ተአፍህም ቀዲር ቱ። አምርከ ወቅድረትክ፡ ሸቅልከ ወተጃረትክ እብለ ኢከሰስ ክል ዶል ድሀር ብሂል ለለአትሐዜ፡ ወቃሊ አክላቅ ቱ። ደረሳይ ኩልየት ምስል መራብዮቱ፡ ምድረሲኑ፡ መልሂቱ ወሸቃለ ኩልየት እብ ሸረፍ ወእሕትራም እግል ሊጊስ ክሉ ልትጸበሩ። ደሀር በል እግል ትትወቀል ለመሰላ ቱ። እሎም አክላቅ ወነባሪ እሎም ክል ዶል እግል ዐቦትከ ወዐውቴከ ምህም ቶም። ዶል ተሐዝዮም ትትመረሕ እቦም ወዶል ኢተሐዝዮም ለተአዝም ምኖም እግል ልግበኦ አለቦም። ክል ዶል ወእት ክል አካን መዋቅፍክ፡ ሻረትነ ወልባሰነ እግል ልግበኦ ለአሰትህሎም።

አሳሰ ሐያትነ እንዴ ወዴናሆም ህዬ፡ እት ክል ለትፈረርነ እቱ መጃል እቦም ሌጠ ንትሌሌ። እሊ ህዬ እግልነ ክም አንፋር ሌጠ እንዴ ኢገብእ ዕላመት ገቢልነ ክም ሕነ ኢመትረሰዮት። መሰለሐት እሎም አክላቅ አው ነባሪ ለወዴሕ እነ ህዬ መባጽሕነ እብ ዋጅብ ዶል ነአምር ሌጣ ቱ።

እት ኩልየት ለለአቱ ደረሳይ መባጽሐ እግለ አተ እቱ መጃል ዲግሪ ልግባእ መዲፕሎማ ውብዕድ እብ ዐውቴ ከለሶት ቱ። እግል እሊ ሄራር እብ ዐውቴ እግል አትመዋት ህዬ እሎም እት ለዐል ለሰሚናሆም አክላቅ ሀለዮት ምራድ እንዴ ኢገብእ ላዝም ጽዋርነ እግል ልግብኦ ቦም።

ለአምዕል ለህ ሮሻን ብሻውሮ ውልዋል ፈርሐት ከብህዩ። ዐላይምለ ፈረሕ ዲ'በ ልውቅ አወጅህት ዛዩ ወብሻውሮ ልትረኤ ዐለ። ጃሙርካመ ክመ እብ ኬር ለበሽረዉ እግል ልትለወቅ ክም ብኡቱ ርሐ ገብኢ አሰአለቱ ህቱመ ፋርሕ ሌጠ ዐለ። ትማቅኦ ወነብሐ ወዲብለ ጅኔነት ኬን ወእንሰር ትሳሰዐ።

ከላቶም ልታከው ዐለው። ዲብለ ጅኔነት አጭፋር ሰምዐው። ወክርንለ ካድም ልወቅ እት እንቱ “መንባዬ ንኡሽ” እት ልብል ሰምዐው። ዛዩ ፍርግልጥ ትቤ። አሰክለ ሰልም እንዴ ሰዴት። እበ ደራጃቱ እምበል ጋር ገጸ ተሐት ትከፊት። እተ ደንጎባለ ሰልም ክም በጽሐት። ደደፍ በድለት ጸዐደ ወፈርዐናይት ቆብዕ ላብስ እት እንቱ ክም በርህት ወርሕ ኖራይ እት እትመስል ረኤቱ። እግል አርሐባት እደዩ እንዴ ረፈዐት ነሐረ ፈትሐት እሉ። ምናተ ጃሙርክ በድረዩ። ዲብለ መንባሁ ብት እንዴ ቤለ እበ ክልኤ እዴሁ ሕንኮክ ገበኦ ዲቡ ወእብ ሰፈላሉ ለትገበኢዩ እግል ልዳግም እሉ ምን ነብሕ በጢር አቤ። ለክልብ ሸክቱ ምነ ወእግለ ቃሊ ወላደ ዲበ ነሐረ እንዴ ሐቅፊቱ እብ ሰዓማት ወድቀት እቱ ወእበ አፋህ እት ተህተማትም ክም እለ ትብል ዐለት።

- ርሕዬ ዐቅበለት እቼ .. ኣልህት በልሰተክ ዲብዬ። እለን ዕንቱታትክ ኩሐላት ወእለ ገጹታይክ ባርህ ትሰፍለልኩ። ሰፈላልክ ቀዲረ አቤኩ። .. መንባዬ አናዲ። አፎ ክምእለ ሀመርክ? ላመ ጸሓይ አጸለመተኩ። ደደፍ ወልዬ ሰኒ ትዕብ ህሌኩ።

ናፋመ ለገጹ ባርህ እት እንቱ ወእት ልትሰሐቅ መጸ። ወእግለ ሐሁ እት ልትሳለም ክምእለ ቤለ።

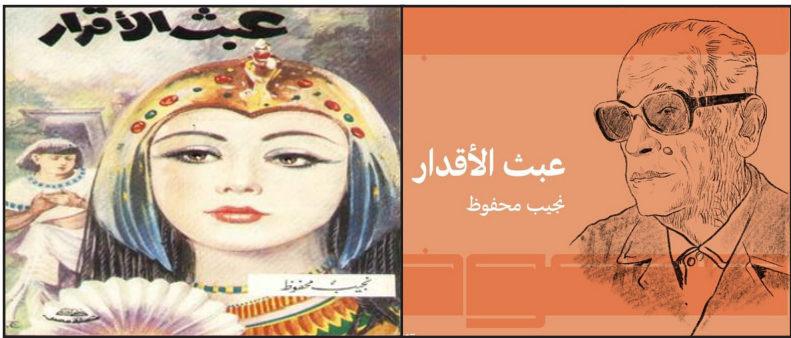
- መርሐባቡ እለ ፋርስ ዛብጥ። ደደፍ ተበሰም ወደ። ወእት ምግብ እሙ ወሐሁ አሰረረ። ጃሙርክ ህዬ ምን ክትር ፈርሐት እበ ቀደሚሁ እት ለሻልሽ እሉ ወልትሳረር እቱ ግበይ እበ ገይሰ ክልኦዩ። ለሙፈትሽ እብ ረሕመት ዛይደት ትከበተዩ ወዲብለ ምልቱሐ ሰዐመዩ። ወእበ ክልኤ ፋዚዛታት ዕንቱታቱ ወዳእመን ፈራሰት ለልትሓዘዩ እንዴ አቅመተዩ ክም እለ ቤለ።

- ወልዬ። እሉም ክልኦት ወርሕ እብ አማን በደለወክ ወእናስ ተብዐት ሌጠ መሰልኩ። ሐፍለትለ ዐቢ ሀረም ላተ ሐልፈተኩ። ምናተ ደሐንቱ እለ እቱ ትትአሰፍ ጋር ኢኮን። እግል ትዕፈዩ ኖሰዬ እግል እጊስ እብኩ። አነ አሰክ እለ ወምን እለ ወሐርመ ወአሰክ መዓይሽ እት ከፊ ለመንጥቀቱ ሙፈትሽ አነ ኖሰዬ ህሌኩ። ምናተ ደሐንኩ ከአፎ ክም እለ ተዐብከ?

ደደፍ ትሰሐቀ ወለ እዴሁ ዲብ ረአሰ ጃሙርክ ተመህ እት ትብል ክም እለ ቤለ።

- እዲነ ዐስከርየት ሰኒ ሽዲደት ወቃሰየት ተ .. አምዕል እብ ግዲደ ዲብ ሰዐይ ወሕምባሴ ወብድረ አፍሩስ ነሓልፈ ዐልነ .. አነ አዜ ፋርስ ፈዳብ ጋብኢ ህሌኮ!

ተመህ ቀደር



ዋልዳይቱ ክም እለ ትቤ።

- ኣልህት ትሕፈዘክ ወልዬ ወሓስድ ዘለል ትግበኢ ምንኩ።

ናፈ ህዬ ትሰኢለዩ።

- አር'መሐት ህዬ ትላክፍ ወከወኒ ትዋግር ህሌክ ሚ ኢኮን?

ደደፍ ፈታሁ እግለ መድረሰት እበ ለተአርኤ ገበይ። እግለ ሐሁ ንዛምለ መድረሰት ሸርሕ እት ህለ ክም እለ ቤለ።

- ኢፋሉ .. ሕነ ዲብለ ሰልፋይት ሰነት ዲብ ትልህያታት ወብድረ አፍሩስ ወሕንባሴ ንትደረብ። ዲብ ካልኦይት ሰነት ክምተ እብ አሰዩፍ ወሰወትል ወመረዊ ንተዐለም። ወለ ሰነት ለሳልሳይት እት አርምሐት ንትደረብ ወድሩስ ነዘርየት ንትከበት። ለሰነት ለራብዓይት ዕልም ታሪኽ እንደረሰ። ሓምሳይት ሰነት ዲብ ናይ ሐርብ ዐጀላት ንትደረብ። ወለ ሳድሳይት ሰነት ህዬ ዕሉም ሐርብ ንትዐለም ወዘያራት ዲብለ ድፋዓት ወለሰዋትር እንወዲ።

ናፈ ክም እለ ቤለ።

- ነፍሰዬ ዐቢ ሚርሓይ እግል ትግበኢ ክም ቱ ተአሰእለኒ ህሌኮ.. ለገጽከ ሰጀዐኒ ወሰእየት ለአወዲኒ ህለ። እለ ህዬ ሸክ ለይእወዲ ዲቡ ጋር ቱ። አነ ለህሌት ምነ መላምሕለ ቀጽ ለእቀርኢ እበ መቅደረት ብዬ ..

ደደፍ ሰኒ ሙህም ላቱ ጋር ልፍፈደ እት መሰል ወሰኒ እየሰ እት እንቱ ትሰኢለ።

- ኹነ አዩ ሀለ?

ብሻውሮ ክም እለ ቤለ።

- ዲብ ድራሰት ከሁኑት ክም ትፈረረ ዳለ ይዐልክ? ህቶም አዜ እተ መረሐር ከሌብ መዕበድ በታሕ ካርዓሙ ህለው። ምን እለ እዲነ ወለ ጫጭ አንበጫጫ እንዴ ፈንተዉ እብ በይኑ አርት ረአሉ እት እንቱ እት ዲን ፈቅሀዉ ወዕልም ወእኽላቅ ወፈልሰፈት ለአደሩሱ ህለው። እለ አዜ ህቱ ልትደረብ ዲበ ለህለ እዲናመ እብለ ገበኦተ ምን እዲነ ዐስከርየት ብዘሐ ለትትፈንቱ ኢኮን። ህቱ ምን ገጽ አምዕል ክልኤ ዶል ወምን ገጽ ምሴመ እተ ክምሰልህ ክልኤ ዶል ልትሐጸብ ህለ። ላመ ጭገሩ ላጽዩ።

ወሰፍ እንዴ ለብስ ምን ብ'ለዕ ሰገ ሰመክ ወሽንዘር ወቱም ልትሐረም ህለ .. ትሰምዐኒ ህሌክ ወልዬ። ህቱ ለመሪር እምትሓን እቡ ለሐልፍ ህለ። ወምን ብዕድ ወለዐል ምስጢር ዕልም ወመዐረፈት ፍቱሕ እሉ ህለ። ከአልህት እንዴ ሰዴቱ ኬድማይ ሙኽልስ ናይ ዕባደ ለሙእሚኒን እግል ትውደዩ ክልነ ምን ቀልብነ ንደዴ እሉ።

ክሎም ምስል እብ ሐቱ ክርን።

- “አሚን!” ቤለው።

ደደፍ ክም እለ እት ልብል ትሰኢለ።

- ከበክት ለእብ ረእዩቱ እት ለወቅ እቱ ምዶል እግል እርከቡቱ ገብኢ?

ናፈ እሱፍ እት እንቱ ክም እለ ቤለ።

- ቀደም አርበዕ ሰነት አዜዲ ትትረአው ኢመሰለኒ። እለን ሰናታት እለን ህዬ ሰናታትለ ዐባይ ጀርቤ ተን።

ደደፍ ልገጹ እብ ሰፈላ'ለ ሰልፋይ መምህሩ ሕ'ማይ መሰለ። ዛዩ ህዬ ክም እለ እትብል ትሰኢለቱ።

- ሐቆ እለ ምዶል እግል ንርኤካ ቱ?

- እት ብዳየት ክል ወርሕ።

በህ ሰበት ኢቤለዩ ለገጸ ጠልመተ። ምናተ ናፈ እት ልትሰሐቅ ክም እለ ቤለ።

- ደሐን ቱ ይመ ብዘሐ ኢትትሻቀለ። እለ ዮም እብ ከአፎ ክም ነሓልፈ ዲበ ሌጠ ንህደግ። ዲብ ኒል ምን ንትዛወር ከአፎ መሰለኩም?

ዛዩ ክርንተ እንዴ ወቀለት።

- “እትለ ሓለት እለ?” ትቤ

ናፈ ዲብ ልተርጀግ ክም እለ ቤለ።

- ጁንዲ ሐፊመ ምን እኪት ሓለት ሚፈርህ።

ዛዩ ናይ ሰደ ዲብ ተአሰእል ክም እለ ትቤ።

- ምናተ አነ እለ ሓለት ለምድር ህሌተ ይአቀድረ። ወዮም ምን ደደፍ ሐቱ ደቂቀትመ ትግበኢ እግል እትፈንቱ ይአቀድር። ክልነ እብ ሕበር ዲብ ዐድ ንጽንሕ .. ወአናመ ገሌ ሙህም ላቱ ጋር እግል እድገም እሉ ሳተት ህሌኩ። ወእለ ጋር እለ ምን እለ ወኬን እት ልብዬ እንዴ ዐቀርኮሁ እግል እጽንሕ ሐሉቱ አለብዬ።

ደደፍ ክምሰል በዲሩ ልወቅ ወፈታይ ደኣል ወትልህዩ ክም ይህለ ክሉም እብ ሕበር ልብ ከረው ዲቡ። ለህግያሁ ሐደት ወሰኒ ኩብደ ዲቦም። ናፈ ህሉግ እት እንቱ እት ልትሐበኢ እቅምት እንዴ አበለዩ ከእግል ርሐ ክምእለ ቤለ።

- ደደፍ ምን እለ ጠቢዐቱ ለሐዲሰት ይአቀብል እግል ሊበለናቱ ገብኢ? በዲር ዲ ትም ወከባደ ፈቱ ኢኮበረ። ምናተ ምን አመረ ዩምክን ኹኔ ሐሁ ሰበት ኢጸክሐዩ ሰፈላል ገበኦት እቱ ገብኢ ቤለ። እት ደንጎበ ላኪን እግል ርሐ ለህላጋተ ወለ ፈርህተ እንዴ አትሐሰዩ ክክምእለ ቤለ። ደደፍ አሰክ እለ ዲብ እለ ዐስከረየት ንኡሽ ሐዲስ ቱ ለህለ። ከእብለ ሰቡቡቱ አሰክ እለ ምስል ዝሩፈ እግል

ልትመሳኒ ቃድር ይህለ። ከአሰክ ለመደ ወምሰለ ጠቢዐተ ልትመሳኒ ቀሀር ወመጠጠት ዋድየት እቱ ህሌት። ምናተ ክም ለምደዩ እት ደንጎበ ለልውቅት ጠቢዐቱ ወለ ደኣሉ እግል ለዐቅብለ ዲቡ ቱ። ምን አመረ ዲብለ መዕረድለ ሰውሩ እንዴ ነሰአዩ ምን ለአትዐፍዩ ገሌ ለውቀት ምን ገብኢ እሉ ሰበት ቤለ ክምእለ ቤለዩ።

- እንተ ዛብጥ። መዕረድለ ሰውርዬ አሰኩ ምን አትዛውረክ ሚ መሰለክ?

ዛዩ እለ ክም ሰምዐት ሓርቀት እት እንተ ክምእለ ትቤ።

- አሰክ እለ እግል ትንዝዐ ምንዬ ተሐዘ ህሌኩ። መንባዬ አነ። ዮም ላተ ሐረመት ዲቡ ምን እለ ቤት እግል ልፍገር ኢኮን።

ናፈ አተናፈሰ ወትም ቤለ። ገሌ ፍክረት እት ረአሉ ሰበት ኸጥረት እሉ። ለውሐት ወቀለም እንዴ አምጸኦ እግለ ሐሁ ክም እለ ቤለዩ።

- እለ ግሩም ወጸዐደ ልባስ ላብስ እት እንተ እግል እርሰመካቱ። ለሱረት ምስልዬ ክም ዝክረት እግል ሕፈዛቱ። ሐር ሰርጎ ሺመት ክም ትከበትክ እብ ዕን ረሕመት ወሰፈላል እግል ተአቅምታቱ! ወእብላሁ ሸቅሉ ዲቡ ህምደ። ለዓይለት አምዕል እብ ግዲደ ዲብ ህጅክ ወሰሓቃት አግዴተ።

እለ ለትመስል ዝያረት እት ደንጎበ ክል ሸሀር ተሐሰል ዐለት። ምናተ ክመ እተ በርቅ ተሐልፍ ዐለት። ናፋመ ለፈርህቱ ወለ ሀልጋቱ አባረ ምኑ። ደደፍ ግድም ክም በዲሩ ልወቅ ወፈታይ ደኣል ወትልህዩ ገበኦ። ረሻድለ ገርቡ እት አካኑ ዐቅበለ ወሸንገለ። ወገጹ ቀደም እት ለዐቤ ወሂበት ወግርመት ወቅወት እት ልትሰርጌ መጸ።

ለሐጋይ - ዶል ለመድረሰት ትትደበኦተ - ለአግደ ናይ ለውቀት እዋን ናይ ዛዩ ወጃሙርክ ቱ ዐለ። ዲብ እለ መደት እለ ለቤት እብ ሰቡብለ መሸተት ናይለ አጀኒት ሰእነቱ ለዐለት ትልህያታት ወለውቀት ምን ሐዲስ ለትበልስ እቱ ወቅት ቱ ዐለ። ለዓይለት ብዘሐ እዋናት ጀላብ ንዕዮ ወፍሰሐት አሰክለ ብሩር አውመ አንክርለ ቅብለት ናይለ ጀዘረት እቱ ትግዕዝ ነብረት። ዲብለ ጀልቡቶም እንዴ ትጸዕነው ከሸንክትለ መራታት ለእበ አጽለትለ ዕጩይለ በርዴ ግልቡብ ዐለ ረትዐ። ብሻውሮ እት ፍንጌ ውላዱ ደደፍ ወናፈ እት በጥር አርቶምተ ከሞረ ክርፍት ዓሰ ለጸብጥ እበ ረፍዕ። ብሻውሮ ዲብ ገፊፍ ዓሰ ሰኒ ፈዳብ ሰበት ዐለ ህቱ ለጸብጡ ዓሳታት ምነ ለክልኦት ውላዱ ለጸቡጡ በዝሕ ዐለ። አሰክ ደደፍ እንዴ ለአቀምት ከእበ ክርኑ ለሕድት። እንተ ዐስከር አቡክ ትርእዩ ይህሌክ ለሸረክ ክም ከአፎ ለክፍ ክም ህለ? ደሐን ብዘሐ ኢትትዐጀብ። አቡክ ብዲር ዲብ ጃሽ “ሰንፍሮ” ዛብጥ ክምዐለ ኢትቀዌ መሰለኒ። ውምን ክትርመ ፋርስ ዐለ ቀባይል እብ አካንን ምነ ዕድዋኑ እምበል ሐርብ ሸትተን ነብረ።

እለ ወቅትለ ንዕዩ ወቅት ምትዐት

ወርያደት ወለውቀት ዲብ እንቱ ሓለፈው። ምናተ ብሻውሮ እግል ደደፍ ለሀረም እንዴ ኢለአርእዩ ትም እግል ልውዴ ርሐ ኢወዴተ እሉ። ወለ ሰልፋይ ሀደፋ ምን እለ ዝያረት እለ ሰልጠቱ ወለሐለቱ ወለ ሙወዘፊን ወለ ጅኑድ እብ ከአፎ ክም ልትከቦቱ እግል ለአርእዩ ሰበት ሐዛቱ።

ናፋመ እብ ሸክኩ መዕረድለ ሰውሩ እግል ለአርእዩ ዐዘመዩ። ለመንደላይ ዲብ መዕረድ ውቁል ሐቱ ምነ ዲቡ ለቀድመ ሱወር እብ አርት ዐቢ ሹም እንዴ ትዘቢት እት ሮሻኑ ለለአትህንጦጥለ ደረጀት እግል ልብጸሕ እብ ክለ ሐለቱ ሸቄ ዐለ። ወምን አመረ ዩምክን አርት ምነ ቤጽሐት ለመዐረዶ ክም ህለ ለልትዛበዩመ ኢልትሰኦን ገብኢ .. ደደፍ እግል ናፈ ሰኒ ፈትዩ ሰበት ዐለ። ለሰውሩ ሰኒ ፈተዩ ወምን ኩሉ ወለዐል ህዬ ለእተ ጸዐደ ናይ ዐስከርየት በድለቱ ለረሰመዩ እሉ ሱረት ዐጀቡቱ። ከዶልተ ከእለ ሌጠ ለአትቃምት ዐለ።

ናፈ እተ ወቅት ለሀይ ናይለ እግል ዲመ ለነብር ሙሰተንክር ለሸቀ ሙሀንድስ “ሚራቦ” ሱረት እለ ረሰም ዐለ።

ከአሰክለ ተኽጢጥለ ረሰም እት ለአሸር እግል ደደፍ ክም እለ ቤለዩ።

- ቀደም እለ እት ክምሰል እለ ለትመስል ምን ሕምብረ ወለዐል ላተ ሱረት አክል እለ ጅህድ ወተዐብ ዋዲ ይኣነ። እብ ፍንቱይ ዲብ እለ ክምሰልሁ ለወዴኩ እቡ ሰቡብ ለበዐለ ዲብ ልብዬ አክል አካን አልህት ለትገብኢ ዐባይ አካን ሰበት ሀብኩሁ ቱ።

ደደፍ ክም እለ እት ልብል ትሰኢለዩ።

- ሰምዐኒ ሐብዬ እንተ እባክ ምን ረአሰክ ትረሰመ ህሌክ ወለ ሚ?

ክምእለ ቤለዩ።

አይወ ደደፍ። ለሰቡብ ህዬ አነ እግል እለ ፈዳብ ሙሀንድስ ዲብለ ዓዶድ ለረሰምየት ምስል ከረ ፈርዐን ወመለልሂቱ ሌጠ ቱ ለእርእዩ እት ኢኮን ዶል ሓር ኢንትረኤ። ምናተ ለሱረቱ ዲብ ልብዬ ወዐቅልዬ እግል ትትንቀሽ እለ ሐጫር መርኢትነ እለ ከፈኒ!

እጃዘት ተመት ወሰነት ድራሰት ሐዲሰት ሰበት ዐቅበለት። ደደፍመ ምን ሐዲስ አሰክ መድረሰቱ ዐቅበለ። ላመ ዐጀለትለ ዘመን ገጸ ቀደም ትትሐምቡብ ዐለት .. እዲነ ዓይለት ብሻውሮመ እበ ቅድርት እለ ለዐለት ገበዩ ገጸ ቀደም ተአሲርር ዐለት። ለአብ አሰክ እብር። ለመ እም እት ሸንግል ጌሰት። ኹኔ ዲብ ዲን እትልትፈቀህ። ወናፋመ ዲብለ ፈንለ ረሰም ሰኒ ወአማን እት ፈድብ ጌሰ። ደደፍመ እብ ጀህቱ ዲብለ ፍኑንለ ሐርብ ወለ ዐስከርየት ምለዐል ሰናቱ እት ገብኢ ወእብ ሸፋግ እት ገበይ ዐቦት ለአሳድር ሰበት ዐለ። እብ መትአማሩ ወፍድብናሁ ዲብለ መድረሰት ለሐርብየት መትጃግራይ ለአለቡ ገበኢ ወቀደም እለ በታተን ርኡይ ለይዐለ ዐውቱታት ሰጀለ።



ነፈሰ ወድ ዕትማን

ዓዳትን ነጽምር

ነፈሰ ወድ ዕትማን ወኪላዊ ሊትማን እብ ክሰሩ ሓልዮት፡ ዓዳት ወኪላዊ ትግራይት እብ ወደዉ በሐስ ወድራሳት፡ ክምሰልሁ መ እት ደረጃት ጥባባት ለኣብጸሐው፡ ከዮም ክብት ትግራይት እግል አጅያል ለሐዲስ ጋብእ ለህለ አክትብት፡ እግል መጽእ አጅያል መትግባየት ትግራይት ዝሕረት ዐባይ ቱ። ነፈሰ ወድ ዕትማን ወኪላዊ ሊትማን ህዩ ዲብ ተእሪክ፡ ዓዳትን ወሕላይን ለአግደዉ ዶር እብ ቀሊል ለልትረኡ ኢኮን። ከሰፍሐት ፈን ወግዳት እሊ እት አክትብት በዲር ለህለ ርዝቅ ህግያን ክሉ አዳም ጀላብ እግል ልርከቡ፡ ለአምሩ ወልትነፈሰ እቡ፡ እትሊ ዓሙድ እሊ ምነ ብዞሕ ጽበጥለ አክትብት ዲብ ነሐሬ እንቀድም እኩም ህሌን። ከእግል ዮም መ ምን እሊ አክትብት እሊ ለአዳሌናሁ ጽበጥ ጀበእ እምለኩም፡ ከቅራኣት በኪተት።

መግህፍ

እንዴ ኢረክበ ዲብ ከደን በደ። ዲቦም። ህቶም እንዴ ለሐሉ ገርሀቱ መ ሰበት ኢልሐርስ ወጀጊን እንዴ ሰሰዕ፡ ዎሮት ምን

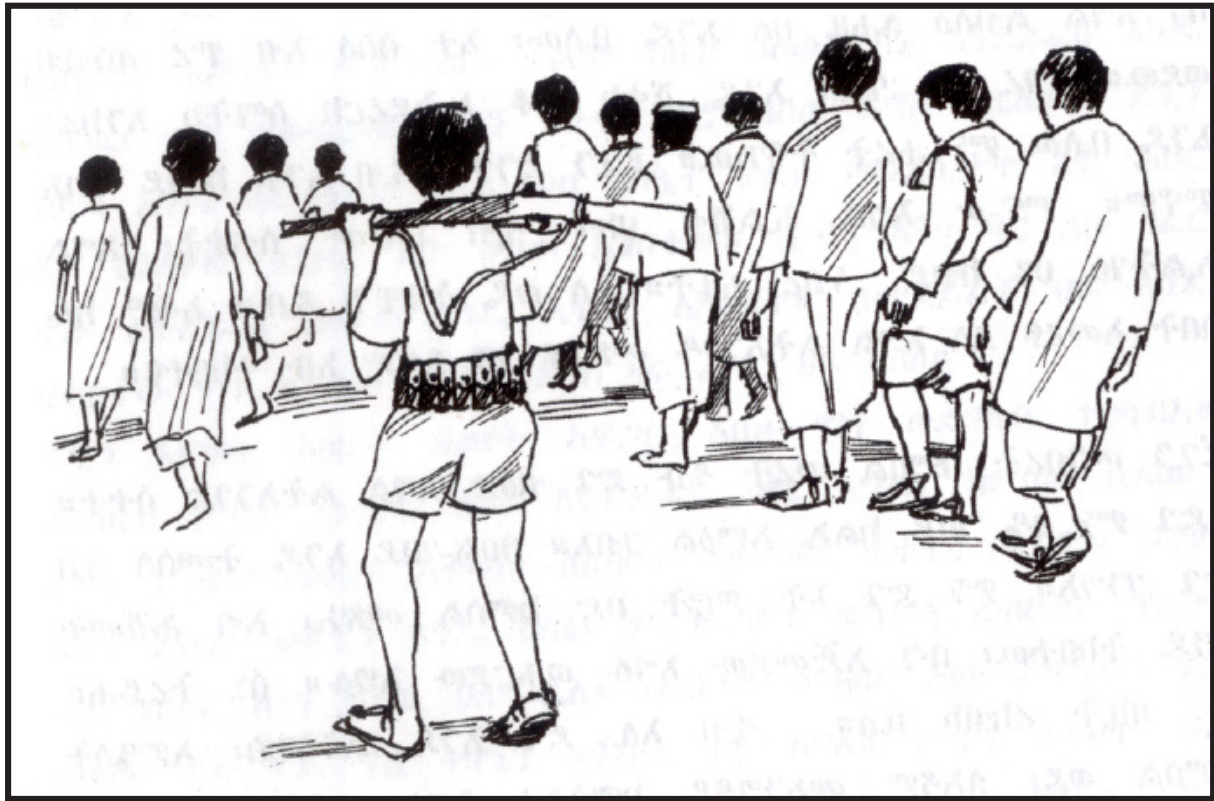


ኢ.ኖ ሊትማን

ክምሰል ወደ ለአዳም መኣንግዳይ ክምሰልቱ እግል ልትሸከኩ አንበተ። ክምሰል አያም ሰልፉ ሕሸመት ኢረክበ።

አምሳል ሐቱ ጀጊን ክምሰል አመሉ ዐስር ለገብኦ አንፋር ዎሮት ዐስከሪ እንዴ ጌለሎም ክምሰል ረአዮም፡ እሉም አንፋር እሉም አካን ዐዙመት ገይሶ ህለው እንዴ ቤሉ ትሓበረ ዲቦም። ምስሎም እንዴ ልት ጌለል ዲብ ቤት መልክ ናይለ ድጌ በጽሐው። ለዐስከር ዲብ አፍለ ቤት እንዴ ኣብ ጠረዮም “አሀ መንግሥት ለጅማዐት አምጽኦክዎም” ቤለዩ።

ዲብ ገጽ 12 ልተላሌ....



ዲብ ሐቱ ዐድ ዎሮት ጀጊን ለልትብህል እናስ ግሁፍ ነብር ዐለ። ዲመ ልትአንገድ ወእግል ማል ጸሩ ጀግሐ። ዲብ ሐቱ አካን አዳም ጅመሶ ሐቆ ረአ ነብረ በልዎ ህለው እንዴ ቤሉ፡ እት ልሰዴ ከማም ገብእ ዲቦም። በልዎ ጸንሐው ምንገብእ ልትዐገል ምስሎም። ዲብ ቸቁል ብዕድ ሐቆ ህለው ህዩ ገይሰ ምኖም።

ጀጊን ዐዱ ሓግል ይዐለ። አቡሁ ግረህ ወንዎይ ዐለ እግሉ። ክምሰል ሞተ ለማል እግል እሊ መንገብይ እናስ ተርፋ። ጀጊን እብ መግህፍ ነብረ ትከፍዩ ይዐለት። ዲብ ዎሮት ውካን ርብዒት ምን እክል ወዐሙር ምልእት ምን ሐሊብ ነስእ ዐለ። ጸነ ሰገ ለብዲበ አካን ቃብል ልትመዩ ምነ ኢነብረ። ዲብ ድጌ ህዳይ አው አውድ ሐቆ ለህሌ ጀጊን ሰልፍ ክሉ ለሐድር። በዐል አከይ ዐገል ሰበት ዐለ እንዴ ኢከጅል ምስል ሕሽማም ወሰብ ገጽ ልትዐገል። እንዴ ተአሰፊው አዝመው ምኑ ምንገብእ ለነብረ አምበል ተረት ደረብብ ወድዮ ምኖም።

ሰብል ድጌ ክሉ እብ ጀጊን ለሀድግ። አጀኒት ነኣይሽ ወሸባባት ዲብ መካይድ ጀጊን ልትሰሐቁ። ህቱ ላኪን እምበል ሀም ነብረ ብዕድ ሴመ ይዐለ እግሉ። ምሴ ወፈጅር እንዴ ልትአንገድ ወአካን ነብረ እንዴ ለአትቃምት ንዋዩ መውሳይ

መግል ንዋይ ገብኦት።ጀጊን እሊ ክሉ ኢከሰሰ። ለኢተዐበ ዲብ ነብረ ሰበት ረክብ ሕስር ንዋዩ ወገርሀቱ ኢወደ።

መደት ሐቱ ሸባባት ናይለ ዐድ እብ መዋዲት ጀጊን ሰኒ ሐርቀው። እሊ ሚ እናስቱ። እግልሚ ልትአንገድ፡ አፎ ማል ኖሱ ኢልአውዕል፡ እንዴ ቤለው እግል ለአፍሁሙ ጀረበው።

ዲቡ ወአትፋርሀው።ጀጊን ኢትከበተዮም። እንዴ ልሰሐቅ ዲቦም፡ “ሰምዑኒ ኣነ ዛር ብዬ። ደዩፍኩኒ ምንዲ ገብእ አንገዶት አዝም ምነ” ቤለዮም ለሸባባት ዲብ አካን ትልህዩ ሰበት ዐለው። ሰኒ እንደይፈክ እንዴ በሌው “የለ አውኪራት ጀጊን ግሁፍ ከበሮ ዝበጠ እግሉ” ቤለው። ጀጊን ብላይ እንዴ ከረ ዲቡ ከተይ እብ ሰስዒት ወደ። መንደሊታት እብ ሕበር እት ለአጠቅዎ ወከበሮ እት ዘብጦ አንበተው። ዲብ ዓዳት ዛር ለቡ ነፈር ኖሱ ለትረይሐ ሕላየት እንዴ አፍገረ ለአነብተ። ለመደይፈት ህዩ እንዴ ትከበተው ምኑ ለሐልወ እግሉ። አስክ ዛሩ ፈግር ህዩ ሰሰዕ።

ጀጊን እምበል ሰስዒት ሕላየት አፍጋር አቡ። ማን ወድገለብ ተህላብኦ። ለሸባባት ጀጊን “ሕላየት በል ለትርይሐክ ሰሚ እግልነ” ክምሰል ቤለው እንዴ ኢነቅም ሰስዒቱ አተላለ። ለሸባባት እሊ ወዱ ትቀዌት

ውላድሉ ረብዐት “የሀው ኣዜ ንደረር ለሰገ ብሹል ህለ” ቤሉ። (ረብዐት መሐበር አው ጅምዕዮት ናይ ሸባባት ቱ። ናይ ኖስ ቀዋኒን ወእሱል ህለ እግሉ። ውላድ ረብዐት ማል እንዴ አትፋገረው፡ ለትፈናተ ነበሪት ወዱ።) ጀጊን ለሰገ ክምሰል ሰምዐ እንዴ ትሸነቀ ዲብ ምድር ወድቀ። ለሸባባት ሰኒ ደንገጸው። የው እናስ ትሸነቀ የለ ዝበጦ እግሉ፡ ኣዜ ሕላየት እግል ለአፍግር ቱ። እንዴ ቤለው ከበሮታት ጃም አበለው እግሉ። ህቱ እንዴ ሰሰዕ ሕላየት አንበተ። ለሕላየቱ ክእነ ትብል።

ኣነ ዛርዬ ዛር ነብራቱ ዛር ሐሊብ ወስጋቱ ኣነ ዛርዬ ዛር ነብራቱ በሃርም ወለ ቃባቱ ኣነ ዛርዬ ዛር ነብራቱ መጢቅ ለእበ ለምዶቱ

እሊ ሰገ ሰራሰር ገድክ ትገብእ ባኮቱ

ሐኩም ሸቅል ኢፈቱ፡ እምበል እሊ አርወሐቱ

ለሸባባት መረ ትፈከረው። እሊ ልተልሄ ዲብኒ ህለ። ኣዜ ህዩ ለኢደፍዐ ዲቡ ሰገ እግል ልብለዕ ለሐዜ ህለ እንዴ ቤለው፡ እት ሰሰዕ እብ ሞረ ጠነብብ ወደዉ። “ግረ እሊ ኖስክ እንዴ ሸቁክ ኢትደረርክ ሰሚትክ እንከሬ” እንዴ ቤለው ምነ ሐረት ትዳገከው። ጀጊን ድንገጽ ዲብ እንቱ ክባባይ ገብኦ ምኖም።

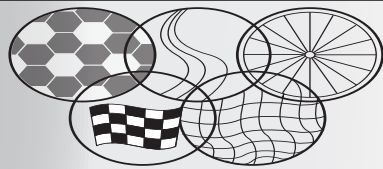
ምን ሕላይ ሰብ በዲር

ዲብል ዲብ ሰነት 1913 ለትከተብ ክታብ ሐይለት ትግራይት ብዙሕ ሐይለት ህለ። ከዮም ጀሪደት ኤረትርያ ሐዳስ እላ ዳምር ወድ ግብግን ለልትብህል ሓልዶይ ምን መንሰዕ ቤት-አርብርሄ ዐዱ ምን ጠልመዩ እግል አርወሐቱ ለበከዩ ሕላየት እግል ንርኡ።

መሰኒ፡ ጠልሚን - ለምስሉ ሐጽሕጽ ትዋዴን
ወክል ፈታይን ጠልሚን - እት መንሰዕ ብዝሓም ሳኔን
አባይን ነኣብዮ - እግል ፈታይን ህሊን
ዕሸረት ተ ለእበ ንትረደእ - ምን መን እንዶ ትመሼን

ለትበርበረ እንሸልክ - ለትገሰ እት ሐንቱን
ለሐሰዐ ነኣሰሶ - ዲብ ሰብ ተሀምል እዳን
እንተርፍ እት እምብልቱ - እብ ሰብ ሰኒ ኣቱን
ሰኒ ሰኒ ክል ወክድቱ - ሐበን ለሐዜ ወዜን
በዲር ሰበር ለተዐደ - ጸባብመ ረሓብ ቡ ምንኬን





ጅግራታት ርዕደት ውዛረት ድፈዕ

****ሳቡር- ሀርመ አቅሳም ውዛረት ድፈዕ ወአራግ ሻምፕዮን ኮበሪት እግር****



ጅግራታት ርዕደት አቅሳም ውዛረት ድፈዕ ማሌ-ለሀ አትኒን አሰቦህ እት ስታድዩም አስመረ እብ ነደረት ተመ።
እቲ ናይ ካቲመ ዕለት እት ካስ ለበጽሐ ፍረቅ ውላድ አራግ ውዛረት ድፈዕ ማሌ-ለሀ አትኒን አሰቦህ እት ስታድዩም አስመረ እብ ነደረት ተመ።

ልተልሀው፡ ክወር ብዘኸ ጃረበው፡፡ እግል ዕርፍ ህዬ 0-0 ፈግረው፡፡ መትፈርጀት ለአርአወ ተእዩድ ህዬ እግል ትልህዩ አርወሐት ሀበዩ፡፡

ሐቆ ዕርፍ ላኪን ፈሪቅ አበሐኒ እብ ዮሴፍ ትካቦ ጎል አተው፡፡ ፈሪቅ አራግ ለአተ ዲቦም ጎል እንዴ ኢሻቅሎም፡ ትልህዩ ሰኔት እት ለአርአ፡ መሃጅም መተልህዩም ኢሰያስ ክፍሌ ኮበሪት ዲብ ጌልል ባካት አፍያት አበሐኒ መተልህዩ ሰበት ዐንቀፊዩ ወድቀ ወሐከም ዝብጠት ጀዘ ቀረረዩ፡፡ ሳምኤል እስቲፋኖስ ህዬ እት ሰጀለዩ፡፡ ትልህዩ ግድም 1-1 እት ደቃይቅ ካቲመ ሄረረት፡፡ እግል ፈናተዮቹም ህዬ ሪገሌታት ትዘበጠ፡ ፈሪቅ አባሓኒ 3 ጎል ዲብ ለኣቲ፡ አራግ ህዬ 4 ሰበት ሰጀለው፡፡ ሻምፕዮን አቅሳም ውዛረት ድፈዕ ገብአው፡፡



ቀደም እትዩት ዲብ ጀዋእዝ መስኡል ልጅነት ርዕደት ሌተናል ኮሎኔል ሰለሙን ገብሬልኡል፡ ህደፍሰ ትልህዩታት ፋዝም ወገርብ ዑፋይ ለመልኮ ሸባብ እግል አፍረዮት ክም ቱ ወደሐ፡፡ እት ደንጎበ ህዬ፡፡

ዕዉት ፍረቅ አቅሳም ውዛረት ድፈዕ ጀዋእዝ ወሸሃዳት ምን ለትፈናተው መስኡልን እት ልትከበቱ፡ ፈሪቅ ሳቡር ህዬ እት ገብኦ ጅግራታት እብ ዕመማይ ንቀጥ ሀርመ ናይ አቅሳም ውዛረት ድፈዕ ገብኦ፡፡

ዱር ፈረንሳ 2023 አንበተ

ዱር ፈረንሳ እት ዐለም ካልኣይ ለበበ እድንያይ ጅግራታት ዐጀላት ለሐልፊት ሰንበት ንኢሸ 1 ጁላይ ምን መዲነት ቢልባው -ስፐይን ትብገሱ፡፡ እሊ ምን ሄለል ጁላይ እግል ሰለስ ሳምን ለልኦተላሌ ጅግረ ዐጀላት ዱር ፈረንሳ፡ አስክ 23 ጁላይ ለልኦተላሌ፡ ወ21 መርሐለት ለከምክም ወእብ ጅግረ መዲነት ፓሪስ ለተምም ተ፡፡

ዱር ፈረንሳ ክል ሐል መላዩን አዳም እብ ሕዱር ወእብ ተለፍዝዮን ለልዐፍዩ ለትፈተ ጅግረ ዐጀላት ፍንጌ ውላድ ተ፡፡

ዱር ፈረንሳ 2023፡ ለትደቀበ ናይ 16 ኢነት እብ ብሕቶት ለገብኦ ጅግረ ዐጀላት ጽርግዩ ፍረቅ ወአፍራድ ለልትጃገር ዲቡ ክል ጅግረ 22.4 ኪሎምትር፡ 17 ናይ ክል 166 ኪሎምትር ጅግረ አድብር፡ ወ18 ጅግራታት ህዬ ዲብ ዐክክል ለበዝሐዩ ናይ 185 ኪሎምትር ሰጋይድ ለከምክም ጅግረ ፍራስ ዐጀላት ዐለም እብ ፍረቅ ውበሕቶት ተ፡፡

ዮም ዓመት ህዬ ዱር ፈረንሳ፡ 20 ፈሪቅ ክል ምኖም እብ ሴዕ መትባድረት ዐጀላት ሻርኮ ዲብ ህለው፡ እብ ዓመት ናይ 3,600 ኪሎምትር መሳፈት እግል ልገልብብ ተ፡፡

ዱር ፈረንሳ ክቡድ ለወድዩ ጋር፡ ለመትባድረት እምበል ዕርፍ ደርብ ሕድ 21 መርሐለት በሀለት እት ክል ምዕል ምን ልውሕድ 100 ማይል እት ገይሱ፡ ዝያድ 6 ሳዐት ረኣስ ኮር-ዐጀለት ናይ ክል ምዕል ሄራር ቦም፡፡

አስክ እል ዲብ ሰለስ መርሐለት እበ ገብኦ ጅግረ ናይ 1ይት መርሐለት (182 ኪሎምትር እት ደብር) -አደም ያቴስ ናይ ፈሪቅ እማራት ልትዐወት ዲብ ህለ፡ 2ይት መርሐለት (209 ኪሎምትር እት ዐክክል) ምን ሺክቶሪዩ-ጋስቲዝ አስክ መዲነት ሴባሲቲን ለዐለት ወድ ፈረንሳ ሺክቶር ላፋይ ናይ ፈሪቅ ኮንፊድሱ፡ ወእት 3ይት መርሐለት ምን መዲነት አሞሬቡታ አስክ ባዮኔ (193.5 ኪ/ም እት ጋድሞታት) ህዬ፡ ወድ ቤልጁም ጃስፐር ፍሊፕሰን ናይ ፈሪቅ አልፐሊን ዲፔኒንክ ተዐወተ ዲብ፡፡

እሊ ዱር፡ ለበዝሐ ምኑ እት አድብር ዲብ ገብኦ፡ ለኩብደ ውበዝሓት ክም ፈረንሳ፡ ስፐይን፡ ኢጣልያ፡ ቤልጁም ወጀርመን ለሸምለ ድወል ሰበት ከይድ፡ እት ስያሐት ምን ገብኦ ወዕፊ ርዕደት ለትወቀለት ስሕበት ለብኦቲ ተ፡፡



እት ከረን ገብኦ ለዐለ ጅግራታት ርዕደት ዴሽ ሽዕቢ ተመ

“ርዕደት እግል ዐማር ወመዳፍዐት” ሐንቲለ ልብል ሸዓር እት መዲነት ከረን እግል ወሬሕ ለአተላለ ጅግራታት ርዕደት መርከዘዩት ዴሽ ሽዕቢ ተመ፡፡

ለጅግራታት እት ኮበሪት እግር፡ ሾሊቦል፡ አትሌቲክስ ወ ተንሺን ሰለሕ ለሸምል ዐለ፡ ምን ፍረቅ አዋልድ ኮበሪት እግር ላልምበ ክ/ዴ 34፡ ወእምባሶይሪ ክ/ዴ 14 ሰልፍ ለተልሀው እት ገብኦ፡ ምን ውላድ ላልምባ ወግሎብ ክ/ዴ 24 ቶም፡፡

ፈሪቅ አዋልድ ላልምበ እግል እምባ-ሶይሪ 3-1 ቀልበያህን፡፡ እትለ ትልህዩ ፍትሓዊት ማጆር ዝብጥት ዲብ እንተ እበ አርኤት ለሐሰት ትልህዩ ወሰልሲቱ አግዋል ፈሪቅ ኖስ ምን ኦቴት፡ ለሐሰት መተልህዩት ገብኦት፡፡

ምን ውላድ ግሎብ ወላልምበ እት ልተልሀው፡ ፈሪቅ ላልምባ፡ 2-0 እግል



ግሎብ ቀልበው፡፡ እት ትልህዩ ቀዳሚት ግሎብ 4-1 እግል ላልምበ ቃልብ ምንመ ዐለ፡ ንቀጥ ሰበት ከሰሪ ኢትዐወተ፡፡ ላልሳይ ደረጃት ለተልህዩ አዋልድ ማይ ጸብሪ ናይ ክ/ዴ 10 እግል ተውሌ ክ/ዴ 30፡ 2-0 ቀልበ እት ህለዩ፡ 3ይ ደረጃት ውላድመ ጎብዬ ክ/ዴ 54 እግል ማይ

ጸብሪ 2-0 ሳርሐምም፡፡ እብ አዋልድ ላልምባ አወላዮት እት ፈግረ ካሴ መዳልያት ወደሀብ፡ እምባሶይሪ ወማይ ጸብሪ ህዬ ደርበን ተለዩ፡፡

ምን ፍረቅ ውላድ ላልምባ፡ ግሎብ ወጎብዬ ደርብ ሕድ ምን 1ይ አስክ 3ይ ገአው ከካሳት ወመዳልያት ደሀን፡ ፍደት ወአስራዚ ነሰአው፡፡ እብ ዓመት ህዬ ፈሪቅ ላልምባ ሀርማ ናይለ ጅግራታት ነሰአ፡፡

እብ ሾሊቦል፡ አትሌቲክስ ወተንሺንመ ብዝሓም አፍራድ ወፍረቅ ጀዋእዝ ክም ነሰአው ልጅነት ናይለ ሳምን ርዕደት ምን ከረን ሐበረት፡፡



ጅግረ ቢልያርድ-ሞረ ተመ

እብ መናሰበት ዲድ ሕርየት ሰነት ዮም ዓመት እግል መደት ወሬሕ ወሰር ለአተላለ ጅግራታት ቢልያርድ-ሞረ ለሐልፊት ሰንበት እት ባር ጅያን ተመ፡፡

እት ብዝሓም መትጃግረት ወፈተች ቢልያርድ ለሐድረወ መናሰበት፡ እግል ካስ ለተልሀው ምስግና ተወልደመድህን ወእስቲፋኖስ መብራህቱ ዐለው፡፡

እት ትልህዩ ሰልፍ እስቲፋኖስ 50ኡብ20 እት ቀልብ፡ እት 2ይት ትልህዩ ላኪን ምስግና 49ኡብ27 ተዐወተ፡፡

ትልህዩ 1-1 ክም ገብኦት፡ ግራህ ለተለ ትልህዩታት መትደጋግ ለጠልብ ዐለ፡ እት 3ይት ናይ ፈናታይ ትልህዩ ህዬ ምስግና ተወልደመድህን እብ ጨቢብ 62ኡብ60 ሰበት ቀልብ፡ ካስ ሕርየት 2023 ትሆገለ፡፡ ተሰፊኦለም ታሪቂ ናይ ላልሳይ ደረጃት አካን ጸብጥ ሰበት ዐለ፡ ምን

አወላይ አስክ ላልሳይ ለፈግረው ጀዋእዝ መዳልያት፡ ካስ ወማል ተህየበው፡፡



ኸግኬ ወሰዳት አምርነ

□

ርቦዕ ምን ዓጭሞታት ገሮብኩ፡ ዓጭሞታት እገርኝ ሌጠ ክም ቱ ዳልዮም ሕነ ገብእ?

□

ምን ኒክሌር ለትፈግር ሐፋነት፡ ምን ናይ ውጅህ ጸሓይ ተሐፍን

□

አለሚት እት ቆር በሐር እግል ልትከረው ዶል ለሐዘኩ፡ እበን ክም ልውሐጥ ነአምር ማሚ?

□

ዲብ ተማሰ እገርክ አጊድ ምን ተሃርሱ ወእብ ዒጻንትክ ምን ተአክርር፡ ለተማሰ ኢገሌክ።

□

ሰብ ለነእሽ ሕሩፋት እግል ልቅርኦ ቀድሮ፡ አንሰ ላኪን ለትደሀረት ክሬነት ሰምዐ። ሰበት እሊ እት ርእየት ሰብ ካብ ልርኡ፡ ወዲብ ስመዕ ህዩ አንሰ።

□

ሰኒ እግል ልርኡ ለኢቀድር ነፈር (Myopia) ፡ ለሒሰ ምክ (IQ) ፍድብክ ክም ቡ ዕለመእ እኩዳም ህለው።

□

አጀኒት እት ልትወለዶ 350 ዓጭም ቦም። አስክ 5 ሰነት በጽሑ፡ እሊ ዓጭሞታት እሊ ዲብ ሕድ እት ልትላጠእ፡ ዲብ 206 ዓጭም ደዌ።

□

ምን ክል 9000 ነፈር፡ ለዎሮት ናይ ቀርቡት ሕብር (አልቢኖ) ምሽክለት አው ሕማም ክም ቡ ልትአመር።

□

ግሬት ዋይት ቫርክ ለልትብህል ዓሰ ኑብራይ፡ 3000 ኒበት ቡ።

□

መብዝሒ ወቅት ሕልም ኣደሚ ምን 5 አስክ 20 ደቂቀት ቱ።

□

ዕንታትክ ፍቶሕ ዲብ እንቱ እግል ተህሞሽ በታተን ኢልትቀደር።

□

ዘራፍ ማይ እንዴ ኢትሰቴ ምን ገመል ወለዐል ክም ትሄርር እኩድ ህለ።

□

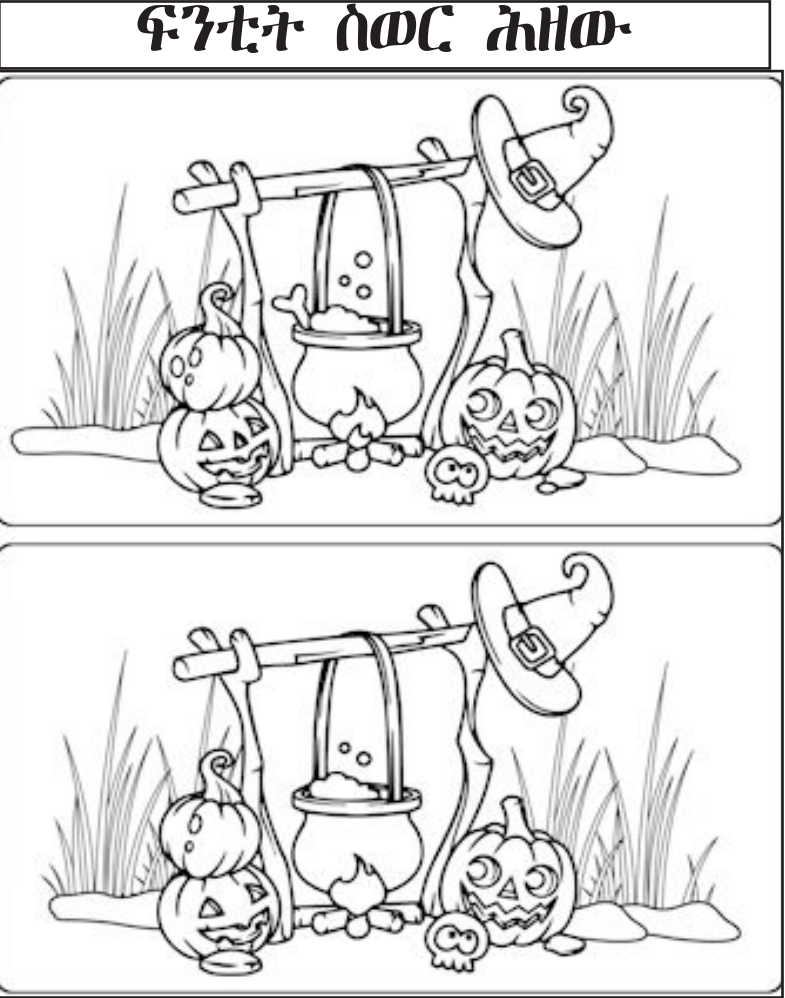
12 ንህበት እት ዕምረን እብ ተማሙ ሐቲ መዕለቀት መዕር ሸቅየ።

□

‘ዋተርፎብዩ’ ፈርህት ምን ማይ ሐቆ ገብአት፡ “ፔርፎብዩ” ህዩ ፈርህት ምን ፈርሐት ለውቀት ተ።

□

እት ሲንጋፖር፡ ማሰቲክ እግል ተአዝቤ ወእግል ትጽቦጥ ጀሪመት ልትዐለብ።



መ ግ ሀ ፍ

ምን ገጽ 10 ለተላላ

ለመልክ እት ለሐማሕም “ኣነ ዐስር ነፈር ቶም እቤለክ ማሚ፡ ህቶም ላኪን ዐስር ኣሮ ጋብኣም ህለው፡ እሊ ነፈር እሊ ምን ኣየ ትወሰከ?” እት ልብል ትሰአለ። “ኣይሰ መንባኝ እሊ ነፈር ኣነ እሎም ጀማዕት እንዴ እጌልል ኖሱ ተሐበረ ዲሞም” በልሰ ለዐስከራ። ለመልክ ሰሓቅ ተርጀገት እንዴ ልትሰሐቅ፡ “የሀ ቅላደት፡ ዎ ቅላደት፡ ነዐ ሽፈግ እብለክ ህሌኮ” ክምሰል ቤለ ቅላደት ሰይፍ እንዴ ጸብጠ ምነ ዘሪበት ብርግልሽ ወደ። እሊ ዶል እሊ፡ ለአንፋር እብ ፈርህት ኣርዐደው፡ ጀጊን-መ ክሉ ለቴለል ትቀው ዲቡ። “የሀው፡ እሊ ኣካን ዐዙመት ተ ማሚ? ምድር ከአፎ ዲቡ ትከሬት? ኣነ ኣልፋይ ገበይ ኣኑ” እት ልብል ዐንበልበለ። ለመልክ ሰኒ ጃእር ነብረ። ጥልበት ለኢደፍዐ እግሉ ወእብ ቃትን ናዩ ለኢትመርሐ ጀልፋ ዐለ። ዲብለ ረኣሰለ ክርሲሁ እንዴ ለአንገላግሎ፡

ስመዕ እንተ ለተዐንበልብል ህሌክ፡ እሎም አንፋር ቃትን ናዩ ሰበት ረፍደው፡ እግል ልትቀተሉ፡ ኣነ ዐስከራ ነድኣኮ ዲሞም። እንተ ህዩ ከለግክ እንዴ አመርክ ዲሞም ተሓበርኩ፡ ረቢ ልባርከኩ። ሕነ አምራምክ ይዐልኩ። ኣዜ ኖስክ ርሕክ ሐቆ ፈረድክ እግል ትትቀተል ቱ። የለ ቅላደት ክሉም ቃትሎም፡ አለግደቶም ባትክ፡ ኣዜ እብሊ ለኖሱ ትሓበረ ዲሞም አንብት” እት ልብል አሰአለ።

ቅላደት ብጥረቱ ኣክል ሐርማዝ ትገብእ፡ ዕንታቱ ዕንታት ዕንግሌ፡ ፈናዲሁ ንጋረት፡ ዕስሩ ቀይሕ ክምሰል ሕክዴታይ፡ ድርጹ እግል ግሬት፡ ክለ ለግንሐቱ ኣቤክ ልርኣየ። እግለ ሰይፍ ዲብ ወትውት፡ እንዴ ለኣክክዕ፡

“ኣነ ዎሮት ይእስርዕ ቀጻፍ እወዴ ደረምዕ ዒጻት ምን ቀጣኒተ እሸልዕ

ስጋድ እንዴ ነተፍኮ ሞት ኣክርዕ

እንተ ጀጊን፡ ገድም ግረ እለ ኢትነብር ሰኒን

ስጋድክ እግል እንተፍቱ እወድዩ ሕኒን?”

እት ልብል ሐራብጠ ወኣዳፈረ። ለብዕዳም ዐስር ነፈር፡ ምን ቅላደት እንዴ ፈርህው ዕንታቶም ኣቅመጨው ወሸሃደቶም ጸብጠው። ጀጊን እብ እንክሩ ሰኣየት ባትክ ዲብ እንቱ፡ “ቅላደት ሐሰብኩ፡ ዐይብኩ፡ ኣነ ስጋጄ ኢትቅረጭ፡ ሐሰብክ ለእቤለክ ውዴ እግልዬ” እት ልብል ተሐሰበ። ቅላደት እግለ ገሀረት ለመሰል ዕስሩ እንዴ ገይጽ፡ “ምን ኣሰወ እቅረጨክ? እንተ ገድም ሞት ኢተርፈክ” እት ልብል ሸንከቱ ቀርቡ። ጀጊን እንዴ ለሀቀብቅብ “ገድም ሐቆ ትምሕኒኒ ኢገኣክ ምን እለ ከብጄ ቅረጨኒ። ሰበቡ ህዩ ከብጄ ተ ለዲብ እሊ ክሉ ነሳይብ ካሬተኒ” በልሰ

.....

ሳድስ ወራር እብ ካርቱን

64 ወራር እግል ሕትገምብት ሐዱ ገውረሐት ክገኝ ለልተርፈዩ፡ እት ወርቁ 8 ሰነት 1981 ለጽብ ጃብሀት ተገገፈ ገሊጹ ለወግ መታክል እገደ ትገጠጠ። ደሸና ሸፍኪ እት ጽኑ ሐዘ ወክቲ ወ ገኣን ገገዩ ጀግናል ልጅግር ብርንቻ ገብእ ዐጋ።

ምን ጠባዬዕ ቅወዕ

ቅወዕ እት ሕፋን፡ ምግባይ ውበሩድ ምድር ዐለም እስሕቡብ ለሀለ ኣሮት ምን ሰራይር ቱ። ኣቅወዐት፡ ለልኣትዐጅብ ፍድብክ ሐንገል ምነ ቡ ሰራይር ክም ቱ እመር ህለ።

ቅወዕ ሐቲ ዶል ለረኣዩ ነፈር፡ ኣስክ እት ሐዶት ህለ ክምሰል ኢልትረሰዑ ብሐሰ ጀዲድ ለኣክድ። ቅወዕ ሰኒት ለወደ እሉ ነፈርመ እት ዕምሩ እብ ተማሙ ኢልትረሰዑ።

እኪት ሐቆ ወዴካሁመ፡ ዲመ ኣክለ ረኡካቲ፡ እብ እኪት ልትቃርሐኩ። ለኣከር ህዩ ዲብ እዲነ ኣስክመ ህለ ኢልትረሰዑ። ለትኣትዐጅብ ህዩ፡ ቅወዕ ለእሉ ጸብጠ ዲብክ ኣከር፡ ዲባመ እሉ ለሐድግ አጀኒቱ (አጅያሉ) ጸነሐኩ።

ኣጸተር፡ ወጽኦ

ኣጸተር፡ ወጽኦ

16ይት ሰነት ዕልብ 28

ኣርቡዕ 05 ጁላይ 2023

ገጽ 12